საქართ. მუშარც. სოც.-დემ. მარქ. პარტია

ტრიბუნა

მთავარ კომიტეტის ორგანო

გაზეთი „ტრიბუნა" ღირს
თვიურად 200,000 მან.
ცალკე ნომერი ყველგან 10,000 მან.
რედაქცია და კანტორა: ტფილისი, ხახანის ქუჩა, № 6
ტელეფონი 10—34 — ფოსტის ყუთი, № 190.

განცხადების ფასი
1 გვ. 60,000 მან. ნონპარელი
4 „ 50,000 „
სამგლოვიარო განცხადება
1 გვ. 800,000 მან.
4 „ 500,000 „

№ 424 სამშაბათი, მარტის 20 1923 წ. ყოველდღიური გაზეთი ფასი 10,000

ეროვნული ბიბლიოთეკა

კომუნისტების ურილობა

4

მენშევიკების აქტიური პოლიტიკა და ჩვენი ხალხის რეაქცია

ევროპის ბურჟუაზიაზე იმედ გაცრუებულმა მენშევიკურმა პარტიამ შიდა საქართველოში შესცვალა გასულ წლებში წარმოებული პასიური პოლიტიკა, პოლიტიკა ცდის, მოთმენის ამ ჟამად წარმოებულ აქტიურ პოლიტიკაზე.

თუ საბჭოთა ხელისუფლების პირველი პერიოდი სიწყნარის პერიოდი იყო, ამ ჟამად სიწყნარე მწვავე ბრძოლით შეიცვალა. ჩვენს წინაშე მენშევიკური პერიოდული გამოცემებია, სადაც ვხედავთ მოწოდებებს არსებულ წყობილების დასამხობად, ჩვენ ვხედავთ ორგანიზაციულ მუშაობას, გამოსვლებს, ერთი სიტყვით აქტიურ პოლიტიკის წარმოებას.

რას ნიშნავს და რას მოასწავებს ეს აქტიური პოლიტიკა? რა აზრი აქვს, რა პირობები არსებობს სამისოდ?

თავიანთ აქტიური პოლიტიკით მენშევიკები ერთობ დაბრმავებულნი არიან და ვერ ერკვევიან ელემენტარულ საზოგადოებრივ ვითარებაში, რომელიც გარეშე მეთვალყურისათვის ადვილად გასარჩევია. ჩვენ გვინდა ამ მოვლენას რამდენადმე ავხადოთ ფარდა და ყველას დავანახოთ მენშევიკური პოლიტიკური დალტონიზმი.

მენშევიკები ფიქრობენ, რომ მთელი ქართველი ხალხი მათთან არის. საკმარისია მენშევიკებმა მოწოდებებით მიმართონ ქართველ ხალხს, რომ იგი ხალხი მენშევიკურად ამოძრავდეს. ეს არის უდიდესი შეცდომა, რომელსაც მენშევიკები ძალიან მალე დაინახავენ, თუ ჯერ კიდევ არ დაუნახავთ იგი.

საბჭოთა ხელისუფლების გასულ წლებში თუ ხალხი „გაჩუმებული" იყო ეს სრულიადაც იმას არ ნიშნავდა, რომ იგი ხალხი საზოგადოთ იღებდა მენშევიკურ გაჩუმების, პასიური პოლიტიკას. ხალხი არ იბრძოდა საბჭოთა წყობილების წინააღმდეგ იმიტომ, რომ ხალხს არ სურდა საბჭოთა წყობილების დანგრევა, ხალხი არ ხედავდა საბჭოთა წყობილებაში თავისი ინტერესის უარყოფას, პირიქით, ხალხი ჩაება საბჭოთა ხელისუფლების სააღმშენებლო მუშაობაში და ამ გვარად არსებითად, აქტიურად ზურგს უმაგრებდა საბჭოთა წყობილებას.

ორგანიულ მუშაობაში ჩათრეული ხალხი განა გამოდგებოდა მენშევიკურ აქტიურ პოლიტიკის მასალად?—რასაკვირველია, არა! ყოველგვარი აქტიური პოლიტიკა არსებული წყობილების წინააღმდეგ წარმოებული ან აჯანყების პოლიტიკა უნდა იყოს, ან ასეთი აქტიური პოლიტიკა უაზრო და წარმოუდგენელია. მენშევიკურმა პარტიამ ეს ძლიერ კარგად იცოდა და ის არსებითად ზურგს უმაგრებდა როგორც ჩოლოყაშვილის რაზმს, ისე გოგია ღლონტების და ჯორჯიკაშვილების გამოსვლას გურიაში. საგულისხმიეროა, რომ მენშევიკების არც ერთ არალეგალურ გამოცემაში დაგმობილი არ არის ჩოლოყაშვილის და გოგია ღლონტის გამოსვლები. რაშია საქმე? რად ეპარებათ მათ ეს მოვლენა? ნუ თუ მათი გამოსვლები არ არის ყურადღების ღირსი და დასანუსხავი? თვითონ მენშევიკები მოითმენდნენ მსგავს გამოსვლებს თავიანთ მეფობის დროს?

ჩვენ ვფიქრობთ, რომ მენშევიკური პარტია ხსენებულ გამოსვლებს არა თუ არა ჰგმობს, პირიქით ამწვავებს და აძლიერებს. ეს არის დიდი წინდაუხედაობა და საშინელება: ჩვენ შეგვიძლიან აქ ფიქრებს თავი დავანებოთ და უფრო ფაქტებით ვიმსჯელოთ. თვით მენშევიკური ცენტრალური კომიტეტი ამ შეიარაღებულმა გამოსვლებმა გახეთქა და აიძულა ცენტრალურ კომიტეტის წევრი ვიქტორ თევზაია პარტიულ პოლიტიკას ჩამოშორებოდა იმიტომ, რომ ის ვერ ეგუება აჯანყების პოლიტიკას, ე. ი. მენშევიკური აქტიური პოლიტიკის წარმოების შესაძლებლობას.

თუ აჯანყების გზით სიარული საქართველოში მიუღებელია მენშევიკური ცენტრალური კომიტეტის ზოგიერთი წევრისათვის, თუ მენშევიკურ აქტიურ პოლიტიკას არ იღებს ისეთი წევრი პარტიისა, როგორიც არის პეტრე გელეიშვილი, როგორ შეიძლება წარმოვიდგინოთ, რომ თვით მასსა, მუშა და გლეხი აყვეს მენშევიკების პოლიტიკას.

რასაკვირველია, მენშევიკებს შეუძლიანთ შეცდომაში შეიყვანონ თითო-ოროლა მუშაკი, მაგრამ მასიურ მოძრაობას ისინი ვერასოდეს გამოიწვევენ და მათი მასიური გამოსვლების სათავეში არ ჩადგება არც ერთი პატიოსანი და მართლა პარტიული მუშა. საგულისხმიეროა, რომ საქართველოში არსებულ გამოსვლებს არ ხელმძღვანელობს არც ერთი პარტიული ცნობილი პირი. ჩოლოყაშვილი და ღლონტი მეტად საეჭვო პირები არიან.

მუშათა მასის ამოძრავება ყოვლად შეუძლებელია საბჭოთა წყობილების წინააღმდეგ. იმ უბრალო მოსაზრებით, რომ ეს წყობილება უეჭველად მუშური წყობილებაა. როგორც მუშების და გლეხების ამოძრავებას მოიდომებთ საბჭოთა წყობილების წინააღმდეგ იგი მასსა ისევე გაუდგება მენშევიკურ პარტიას, როგორც გაუდგა თევზაია, გელეიშვილი, ბენდელიანი, ვუგუნავა, ხოფერია და მრავალი სხვანი.

ის სიები, რომელნიც ცხადდება გაზეთებში მენშევიკების პარტიიდან და მემარჯვენე ელემენტებიდან გასვლის შესახებ მხოლოდ იმას ნიშნავს, რომ თვით მენშევიკებში მასსას არ სურს საბჭოთა წყობილების წინააღმდეგ ბრძოლა, რომ ხალხს არ ესმის აზრი აჯანყებისა, არ ესმის აზრი მენშევიკური პოლიტიკისა და ერთად ერთ გამოსავალს ნახულობს მით, რომ ზიზღს უცხადებს პარტიას. აი ამ ობიექტიურ მიზეზებით აიხსნება ის გარემოება, რომ მენშევიკური პარტიის აქტიურ პოლიტიკას ხალხმა სასტიკი რეაქციით უპასუხა და აქტიური პოლიტიკის პირველ დღესვე საკითხი დააყენა თვით მენშევიკურ პარტიის ყოფნა არ ყოფნის შესახებ.

როგორც სჩანს ქართველი ხალხი გაცილებით უფრო ფხიზლად და სწორედ ერკვევა პოლიტიკურ საკითხებში, ვიდრე მენშევიკური პარტია. მენშევიკური პარტიის კრიზისი კიდევ სხვა ფაქტორებში მოჩხია, რაიცა ხსენებულ პარტიის რღვევას კიდევ უფრო განავითარებს. მაგრამ ამაზე მორიგ წერილში მოვილაპარაკებთ.

თედო ღლონტი.

მემარჯვენეთა რიგების დაშლა,

დღეს საქართველოში პოლიტიკურ პარტიათა დაჯგუფება არ წარმოადგენს იმ სურათს, როგორიც წინათ იყო. საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებამ შექმნა პირობები პოლიტიკურ ძალთა ხელახალი გადაჯგუფებისა, რომელიც ამ წყობილების დამცველთა და უარისმყოფელთა შორის გავლილი დემარკაციო ხაზით აღინიშნება.

დღეს ყველასათვის აშკარაა მემარჯვენე პარტიათა პოლიტიკის დამარცხება. ეს ნათელი გახდა თვით მენშევიკების ხელმძღვანელი წრეების რიგებშიაც, რამაც გამოიწვია ზოგი მათგანის პარტიიდან გასვლა.

მკითხველებს მოეხსენება, რომ გაზეთში ხშირად იბეჭდება წერილები რედაქციის მიმართ, რომელის შინაარსი მდგომარეობს იმაში, რომ სტოვებენ მემარჯვენე ფედერალისტების პარტიას და გადმოდიან ჩვენს რიგებში.

ეს მოვლენა ჩვენთვის იმ თავითვე გარკვეული იყო. თუ 1921 წელს პარტიულ კონფერენციაზე შექმნილი უმრავლესობა ჩვენს წინააღმდეგ აღსდგა, ეს შეიცვლებოდა ამ უმრავლესობის შეცდომის აშკარავებით, რომელსაც მოგვცემდა პოლიტიკური ცხოვრების განვითარება.

მართლაც დღეს ვისთვის არის კიდევ მისაღები ლოდინის, ცდის ან აჯანყებისა და სიბოტაჟის პოლიტიკა?

მაგრამ არის ერთი უცნაური მოვლენა. მაშინ, როდესაც მენშევიკების დაშლა საგრძნობი პროცესის სახით მიმდინარეობს, მემარჯვენე ფედერალისტების დაშლა ასეთ სურათს არ წარმოადგენს.

რა არის ამის მიზეზი? ეს იმ უბრალო დებულების ილუსტრაციაა, რომ არ **შეიძლება იმის დაშლა, რაც დაშლილია.**

მემარჯვენე სოც.-ფედერალისტების დაშლის პროცესი გაცილებით უფრო ადრე დაიწყებოდა, როგორც საქართველოს მაშტაბით არსებულ პარტიის ვიდრე მენშევიკების, რომ ეს პარტია პოლიტიკურ პარტიის სიმაღლეზედ იდგეს.

მემარჯვენე ფედერალისტების პარტია, რომ გაჩერებული პოლიტიკური პარტია არ იყოს, რომ იქ სწარმოებდეს პოლიტიკური მუშაობა, ჩვენ სრული დარწმუნებული ვართ, რომ მუშაობის პროცესი მათ ლოღიკურად მიიყვანდა პოლიტიკის რევიზიამდე, მაგრამ უმუშევრობის „პროცესი" არ შეიძლება ქმნიდეს რაიმე რევიზიას, იმ უბრალო მოსაზრებით, რომ რევიზია თავის თავად მუშაობასა და მოქმედებას ნიშნავს.

ამიტომ ჩვენ ვფიქრობთ, რომ მემარჯვენე ფედერალისტების „მაღალ წრეებში" არ შეიძლება მოხდეს ის, რაც ხდება მენშევიკების მოწინავე წრეებში. მაგრამ ამ ფაქტს აქვს თავისი დადებითი შედეგებიც. მასამ, რომელმაც ყოველთვის კარგათ იცოდა მემარჯვენე ფედერალისტების „აქტივიზმი" უკვე დაინახა, რომ ეს პარტია არა თუ შემცდარი გზით მიდის პოლიტიკური ცხოვრების სარბიელზედ **არამედ იგი არსად არ მიდის,** იგი არაფერს დი ვერაფერს ვერ აკეთებს და იწყო დენა იქ, სადაც იყო წინეთ მისი ბინა—მემარცხენეთა რიგებში.

ჩვენ დღეს მეტი სიცხოველით გვმართებს პოლიტიკური მუშაობის გაჩაღება. 1921 წელს, ბევრი ამხანაგები, წინათ ჩვენს გვერდში მყოფნი, დაგვტოვეს მემარჯვენეებთან მომხდარი სოციალური აფექტის გამო. დღეს ჩვენ სარგებლით ვიბრუნებთ დარჩენილ ამხანაგებს, ჩვენთან მოდის ყველა ის, ვინც ცოცხალი ელემენტია და ვისაც პოლიტიკური თვითმკვლელობის აქტის მოხდენა არ სურს.

ჩვენ დღეს რთულ პოლიტიკურ მომენტში ვიმყოფებით. მით უფრო საჭიროა ერის ძალები ჩავაბათ ეროვნული აღმშენებლობის პროცესში.

არჩილის „საქართველო" რომელიც პარიზში გამოდიოდა, სხვათაშორის მითაც განსხვავდებოდა ნოეს „თავისუფალ საქართველოდან", რომელიც ნებით ისტორიისა იმავე პარიზში აიწყო, რომ არჩილი ქართველი ხალხის შინაგან ძალებში, მის ეროვნულ ენერგიაში მშრომელი მასის პოლიტიკურ მომწიფებაში ხედავდა ერისა და ხალხის ხსნას, მაშინ, როდესაც ნოე ჟორდანია, რომელიც წინათ საქართველოს ავტონომია „რაც უნდა დემოკრატიული ყოფილიყო იგი" მიაჩნდა თავად-აზნაურულ და ბურჟუაზიულ საქმედ, ეხლა პარიზის იმპერიალისტური კაბინეტიდან გამოელოდა „საქართველოს დამოუკიდებლობის" აღდგენას.

ჩვენთვის, საქართველო 1918 26 მაისის აქტით არ დაწყებულა და არც 1921 წ. 25 თებერვლით დასრულებულა. ქართველი ხალხის ეროვნულ-სოციალისტური საქმის დარაჯის მემკვიდრენი ვართ და დღესაც მოუწოდებთ ყველას, რომ რეალურად დამარცხებული ლოდინის პოლიტიკა, სამარადისოდ უნდა იქნეს უარყოფილი.

მემარჯვენე ფედერალისტები დაშორდა არჩილის მოძღვრებას და ჩვენ, როგორც კანტის შემდგომმა ფილოსოფიამ წამოისროლა ლოზუნგი—უკან კანტისაკენ, ისე მოუწოდებთ მათ, **უკან არჩილისაკენ.**

ახლო მომავალი დაგვანახებს, რომ მემარჯვენე ფედერალისტების დაშლილი რიგებიდან უფრო სიჩქარით მოვლენ ჩვენთან, ვიდრე აქამდე.

რადიო დეპეშები

რურის ოლქის ოკუპაცია

რეაქციონერთა მოქმედების გაძლიერება.

მოსკოვი. 19 მარტი. რურის ოლქში შემჩნეულია ფარულ რეაქციონურ ორგანიზაციათა გაძლიერებული მოქმედება. კელნში ინგლისის ხელისუფლებამ კონფისკაცია უყო ასაფეთქებელ ყუმბარებს, რომელთა საშვალებით განზრახული იყო რკინის გზის დანგრევა.

ზატონობენ.

მოსკოვი. 19 მარტი. დიუსელდორფის ყველა სადგურები დაკავებულია ფრანგების მიერ. რკინის გზის გერმანელი მოხელენი განდევნილი არიან საოკუპაციო ხელისუფლების მიერ სადგურის ყველა შენობებიდან.

უშინიათ ხაზოტაჟის.

მოსკოვი. 19 მარტი. საბოტაჟის და რკინის გზის ლიანდაგის დანგრევის თავიდან ასაცილებლად, ფრანგები მატარებლებს გზავნიან არა მთავარი ხაზით, არამედ დიუსელდორფ—ესენის შტოით.

კომუნისტების დაპატიმრება.

მოსკოვი. 19 მარტი. კაიზერ სლაუტერნში საფრანგეთის საოკუპაციო ჯარების მიერ დაპატიმრებულია 3 კომუნისტი ანტი-მილიტარისტულ პროპაგანდისათვის. კომუნისტთა შორის მოხდა აგრეთვე მრავალი გაჩხრეკები.

ახლო აღმოსავლეთი.

მოსკოვი, 19 მარტი. ტრაპიზონიდან იტყობინებიან, რომ სმირნაში შესდგა სხვა და სხვა ცეხების მუშათა კრება, რომელზედაც ირჩეოდა საკითხი მუშათა კავშირის მოწყობის შესახებ.

ზავი ხელმოწერილი იქნება.

მოსკოვი, 19 მარტი. ანგორიდან მიღებულ ცნობების თანახმად გაზეთები აღნიშნავენ მოკავშირეთა კეთილ-განწყობილებას ოსმალეთის კონტრ-წინადადებებისადმი და გამოსთქვამენ იმედს, რომ ზავი ხელმოწერილ იქნება კონსტანტინოპოლში ან ადანიაში.

ოსმალეთის კონტრ-წინადადებების განხილვა.

მოსკოვი, 19 მარტი. ლონდონში სამშაბათს გაიხსნება მოკავშირეთა კონფერენცია ოსმალეთის კონტრ-წინადადებების განსახილველათ.

მთლიანი მუშათა ფრონტი

მოსკოვი. 19 მარტი. ათინაში, საბერძნეთის პროფკავშირთა გაერთიანებულ კონფერენციაზე, რომელზედაც მონაწილეობა მიიღეს შრომის ბირჟის წარმომადგენლებმა და კომუნისტურ პარტიის დელეგატებმა, დადგენილია შექმნან მთლიან ფრონტი მუშათა მონაპოვრების დასაცავად. რეზოლიუციაში კონფერენცია თხოულობს ვალიუტის სტაბილიზაციას, ფუფუნების საგანთა შემოტანის აკრძალვას, სამხედრო სარგებლის კონსფისკაციას, პირველ მოთხოვნილების საგანთა გატანის აკრძალვას, ბაზრის ფასებზე კონტროლის დაწესებას, სპეკულიაციის დევნას, შრომის ხელფასის გადიდებას და 8 საათის სამუშაო დღის შემოღებას. კონფერენციამ მიიღო აგრეთვე რეზოლიუცია, რომელიც მოითხოვს საბჭოთა რუსეთთან ურთიერთობის აღდგენას, კონფერენციის რეზოლიუცია და მემორანდუმი გადაეცა პრემიერ-მინისტრს პლასტირასს, რომელმაც განაცხადა, რომ მთავრობა ეცდება შეძლებისამებრ დააკმაყოფილოს მუშათა მოთხოვნილებები.

ანგორის პრესის უკმაყოფილება

ტრაპიზონი. 18 მარტი, ანგორიდან მიღებული ცნობებით ოსმალეთის დიდი ეროვნული კრების მიერ მოკავშირეებისადმი გაგზავნილი პასუხის სტამბოლის პრესაში გამოქვეყნებამ უკმაყოფილება გამოიწვია ანგორის პრესაში. „ენი ძიუნი" და „ტანინ"-ი ამის გამო ილაშქრებენ გარეშე საქმეთა კომისარიატის წინააღმდეგ.

ემუქრებიან სიკვდილით დასჯით

ტრაპიზონი. 18 მარტი, ქაირის გაზეთები იტყობინებიან რომ ინგლისელებმა აუკრძალეს ეგვიპტეს მცხოვრებლებს იარაღის შენახვა და ტარება წინააღმდეგ შემთხვევაში დამნაშავეებს ემუქრებიან სიკვდილის დასჯით.

უკმაყოფილოა როგორც ხალხი ისე მეფე.

ანგორა. 14 მარტი. არაბული გაზეთი „ელ ლის მეე" აღნიშნავს, რომ მეფე ფეისალი უკმაყოფილებას გამოსთქვამს თავის ხელისუფლების ნომინალობის გამო. ხალხი კი, თავის მხრივ, უკმაყოფილოა მეფით, რომელსაც მხარს-უჭერენ ინგლისელები.

სამხედრო ტყვეების გადაცვლა.

პარიზი. 19 მარტი. გუშინ პირეიდან გამოვიდა მილოსის მიმართულებით სამი გემი ოსმალეთის სამხედრო ტყვეების სმირნაში გადასაგზავნად სტამბოლიდან იტყობინებიან, რომ ოსმალეთის ხელისუფლებამ მერსინში თავი მოიყარა 4.200 სამხედრო ტყვეს, რომლებიც გაიგზავნებიან სამშობლოში.

ეგვიპტეს ახალი კაბინეტის შედგენა.

ბერლინი. 19 მართი. რეიტერის სააგენტოს ცნობით, ეგვიპტეს ახალი კაბინეტის სათავეში სდგას ხაჯი იბრაგიმ იუჰხინატ ფაშა, რომელმაც მიიღო ამავე დროს გარეშე საქმეთა სახალხო კომისარიატის პორტფელი. ახალი კაბინეტის შემადგენლობაში შევიდა 5 წევრი ძველი შემადგენლობიდან.

უცხოეთი

რუსეთის პურის რურის მუშებისათვის.

მოსკოვი. 17 მარტი. გერმანიის რეიხსტაგის კომუნისტურმა ფრაქციამ მიმართა სასურსათო მინისტრს წერილი, რომელშიაც ითხოვს რუსეთის მუშების მიერ ნაჩუქარ პურის უფასო და უბაჟო გადაგზავნის უფლებას. ქარხკომების კომიტეტს განზრახული აქვს ეს პური დაურიგოს ჯერ უმუშევარ მუშათა ოჯახებს და შემდეგ სხვა უსახსრო მუშებს. რეიხსტაგის კომუნისტურმა ფრაქციამ რუსეთიდან მოსულ პურის განტვირთვის ადგილათ ქალაქი ბრემენი აირჩია.

გამომჟღავნება.

მოსკოვი. 17 მარტი. ლანდტაგის სოციალ-დემოკრატიულ ფრაქციას შეაქვს შეკითხვა „როტე-ფანე"-ს მიერ გამომჟღავნებულ ფაშისტურ აჯანყების მომზადებაში სამხედრო მინისტრის ამხანაგის სექტას მონაწილეობის შესახებ.

საბჭოთა რუსეთის ცნობისათვის.

მოსკოვი. 19 მარტი. ვაშინგტონიდან იტყობინებიან, რომ სენატში იუზის წინააღმდეგ და საბჭოთა რუსეთის ცნობის დამცველათ გამოვიდა გუვერი. ამის ოფიციალური დასტური ჯერ არ არის მიღებული. ხმები დადის, რომ გუვერმა წარუდგინა მთავრობას თავის აგენტების მოხსენებანი, რომელიც ეწინააღმდეგება სახელმწიფო დეპარტამენტის რეაქციონერ რუს-ექსპერტთა ინფორმაციას. ფლიცმერმა, სახელმწიფო დეპარტამენტის გამოჩენილმა წევრმა მხარი დაუჭირა გუვერს.

მექსიკა სცნობს საბჭოთა მთავრობას.

მოსკოვი. 19 მარტი. ნიუ-იორკიდან იტყობინებიან, რომ ამერიკის მთავრობა, ლიტვინოვის ნოტის თანახმად, აუქმებს რუსეთის ყოფილ ელჩის ბარონ ვენდგაუზენის რწმუნებულებას მექსიკაში. მექ-

სიკის ერთ-ერთმა უმაღლესმა მოხელემ განუცხადა რუსეთის დეპეშათა სააგენტოს კორესპონდენტს, რომ მექსიკა სცნობს საბჭოთა მთავრობას, როგორც კანონიერ მთავრობას.

პროვოკაციული ბრალდება.

მოსკოვი. 19 მარტი. საფრანგეთის წინააღმდეგ შეთქმულებაში ბრალდებულმა კომუნისტებმა აღძრეს საქმე ყალბი წერილის უცნობ ავტორის წინააღმდეგ, რომელიც იყო მიზეზი კომუნისტების დაპატიმრებისა.

პიერ-მანაც კომუნისტი.

მოსკოვი. 19 მარტი. „პრავდას“ და „იზვესტიას“ რედაქციებმა მიიღეს პარიზიდან დეპეშა, რომელიც იტყობინება საფრანგეთის კომუნისტურ პარტიაში გამოჩენილ სინდიკალისტის პიერ-მანაცის შესვლის შესახებ.

კომუნისტების დევნა.

მოსკოვი. 19 მარტი. პარიზში მოხდა ახალი გაჩხრეკა კომუნისტების ბინებში. ბურჟუაზიულ პრესის ცნობით, გაჩხრეკის მიზეზად ითვლება კომუნისტების პროპაგანდა რურის ოლქის ჯარებში.

მუშების გამარჯვება.

მოსკოვი. 19 მარტი. ბუდაპეშტის მეტყავეთა გაფიცვა დამთავრდა მუშების გამარჯვებით. მკვრავთა შეუწყვეტელ გაფიცვების გამო წარმოებათა ერთი ნაწილი იძულებული იყო დასთანხმებოდა ხელფასის მომატებაზე. იზრდება აგრეთვე მოძრაობა სახელმწიფო მოსამსახურეთა შორის, რომელნიც მოითხოვენ ჯამაგირების მომატებას.

პრემიერმა განაცხადა, რომ მთავრობას განზრახული აქვს 20 პროც.-ით შეამციროს მოსამსახურეების შტატი და ნაწილობრივ დააკმაყოფილოს მოსამსახურეთა მოთხოვნილება. სახელმწიფო მოსამსახურეთა რეაქციონულ კავშირის მღივნის განცხადების თანახმად, კავშირის ხელმძღვანელი ორგანოებს აღარ შეუძლიან შეაკავონ მასების აღშფოთება.

არ ხურთ რურის მოცილება.

რომი 18 მარტი. საფრანგეთის პალატის კომუნისტურმა ფრაქციამ წინადადება შეიტანა პარლამენტში რურის ოკუპაციის შეწყვეტისა და რურიდან ჯარების გამოყვანის შესახებ. 446 ხმის უმრავლესობით 67 ხმის წინააღმდეგ კომუნისტების წინადადება უარყოფილია.

ინგლისი თავს იკავებს შუამავლობისაგან.

რომი 18 მარტი. რეიტერის სააგენტო იუწყება, რომ ინგლისი თავს შეიკავებს მოკავშირეთა და გერმანიის შორის შუამავლობისაგან, სანამ გერმანია არ წამოაყენებს გარკვეულსა და სწორ წინადადებებს.

მაკდონალდის განზრახვა.

რომი 18 მარტი. ლონდონში შესდგა თემთა პალატის მუშათა ფრაქციის კრება, რომელსაც მიზნათ აქვს საკონტრიბუციო საკითხის განხილვა და მისი პრაქტიკულ მოწესრიგებისათვის საშუალების გამონახვა. ინგლისი საპარლამენტო მუშათა ფრაქციის წინადადებაზე პარიზის მოკავშირეთა შორისო საპარლამენტო კონფერენციაში მონაწილეობის მიღების შესახებ, იტალიის საპარლამენტო სოციალისტურმა ფრაქციამ თანხმობა განაცხადა და აგზავნის პარიზში 3 დელეგატს.

ახალი მუქარა რურის მუშათა მიმართ.

ბერლინი 18 მარტი. უკეთუ ნახშირის გადასახადი არ იქნება შეტანილი 1 აპრილამდე, საფრანგეთ-ბელგიის საოკუპაციო ხელის უფლება იმუქრება ახალ რეპრესიებით არა მარტო დირექტორებისა და მაღაროების მიმართ, არამედ რურის მემაღარო-მუშების წინააღმდეგაც.

სადაც კვამლი ხრანს იქ ცეცხლი იქნება.

ბერლინი 18 მარტი. ჰუგო სტინნესი საჯაროთ უარჰყოფს „ჟურნალ დე პარი“-ს კორესპონდენტის ცნობას, თითქოს მას მოლაპარაკება ქონდა შვეიცარიის რურის კონფლიქტში ჩარევის შესახებ. ბერლინის ოფიციალური წრეები უარყოფენ აგრეთვე ხმებს ახალ საკონტრიბუციო წინადადებისა და გერმანიის წარმომადგენლების ინგლისის ბანკის დირექტორთან ნორმანთან შეხვედრის შესახებ.

შეთანხმებას ითხოვენ.

პარიზი. 18 მარტი. რეიხსტაგში ზოგიერთი პოლიტიკურ პარტიების ლიდერები გამოვიდნენ მოთხოვნილებით, რათა კანცლერ კუნომ უახლოეს მომავალში საფრანგეთთან მოლაპარაკება დაიწყოს.

სამსახურის ვადის გაგრძელება.

ბერლინი. 18 მარტი. ბრიუსელიდან მოსულ ცნობებით, ბელგიის სამხედრო მინისტრმა გასცა ბრძანება, რომლის ძალით იმ პირთ, რომლებიც მარტის დამლევს განთავისუფლებულ უნდა ყოფილიყვნენ სამსახურიდან ოთხი თვით, სამსახურის ვადა უგრძელდებათ.

გაცემულია აგრეთვე ბრძანება 1 ივლისისთვის დანიშნული ჯარში გაწვევა გადმოტანილ იქნეს 1 აპრილზე.

წერილი პეტროგრადიდან

სკოლის დახმარების კვირეული.

(დასასრული) *)

ბავშთა სახლები დღეს დღეობით უფრო ბავშთა სამარეებს წარმოადგენენ, ვინემ ბავშთა გაზრდის დაწესებულებას. თვითეულ ბავშისათვის დაწესებულია 22 ნახ. გირვანქა ფქვილი, 7 ნახ. ბურღული, 5 გირვანქა ხორცი ან თევზი და 1 გირვანქა ერბო. ეს ქაღალდზეა, დანამდვილებით კი არც ერთ სახლს არ მიუღია სავსებით ეს „მშიერი ნორმა“, ამას დაუმატეთ, რომ სახლებს არ მოეპოვებათ შეშა, 75 პროც.-ს აკლია ფეხსაცმელი, 50 პროც.-ს ტანსაცმელი, 70 პროც.-ს ჭურჭელი (საინების მაგიერ უმეტესობა ხმარობს კონსერვების კოლოფებს), სრულიად არ აქვთ საპონი და თქვენ წინ გაიშლება სურათი ბავშთა სახლების უმწეო მდგომარეობისა. გასაკვირველი არ არის გადამდებ სენების შეუკავებელი გავრცელება მათ შორის და ამ ბოლო დროს სურავანდით თითქმის ყველა ბავშების დაავადება.

აი როგორ მოვლენის წინაშე სდგას დღეს პეტროგრადის პროლეტარიატი. ცდა მეტი აღარ შეიძლებოდა. ათ ხუთ თებერვლიდან დაწყებულმა კვირეულმა აამოძრავა მთელი პეტროგრადი. მთავრობის მოწოდებას მუშები ერთ სულოვნად შეხვდნენ. აჭრელდა ქუჩები პლაკატებით, აივსო გაზეთები მოწოდებებით. მოეფინენ განათლების მესვეურნი მთელ პეტროგრადს მოხსენებებით და ლექციებით. ყოველ ქარხანაში, სახელმწიფოებრივ, საზო გადოებრივ და პროფესიონალურ დაწესებულებებში გაიხსნა მოკლე, შინაარსიანი და საქმიანი კრუებები. „ცოტაა ერთი პროცენტი. სამი უნდა დაუთმოთ“, „რას ეყოფა ერთი დღე, ხუთი დღით უნდა დავეხმაროთ“, „ცოტაა ათი მილიარდი, ოცმილიარდი უნდა მივცეთ“, „რას უშველით პროცენტებით, ან ერთდროულ დახმარებით, აუცილებლათ ერთ-ერთი სკოლა ან საბავშო სახლი ჩვენ მფარველობის ქვეშ უნდა ავიყვანოთ“,—გაისმის ქარხნებში, [illegible]ებში და სხვა და სხვა [illegible], [illegible]რებლად, ერთსულ[illegible]რებიან მუშები [illegible] სკოლებს და ბავშთა სახლებს. საერთო ფერხულში ჩაებენ თეატრები, კინოები და მინიატიურები. ჯერ-ჯერობით გამოურკვეველია საერთო ჯამი კვირეულის შემოსავლისა, მაგრამ ეხლავე შეიძლება ითქვას, რომ შემოსავალი საკმაოა. საილიუსტრაციოთ მოვიყვანთ ზოგიერთ დახმარებებს: „პეტროდეუდამ“—600 მილიარდის საფასური; „ელექტრესტმა“—500 ფუთ საპონით, „ყოფილ ტურკის ქარხანამ“—200 არშინ მანუფაქტურით, „ობუხოვის ქარხანამ“ თავის მფარველობის ქვეშ მიიღო 1500 ბავში და ერთი ბავშთა სახლი; შეუძლებელია ეგეთ ძლიერ დახმარების ჩამოთვლა, ხოლო პატარა დახმარებათა აღნუსხვა არ დაეტევოდა მრავალ ან ფურცლებიან დავთრებში.

დიდათ დაეხმარა კვირეულს პრესსა, რამოდენიმე დღის წინეთ დაიწყო სათანადო მოწოდებანი და აგიტაცია. ფართოდ დაუთმო ადგილი გაზეთებმა თავის ფურცლებზე დახმარებათა აღნუსხვას, შეჯიბრებას, წაქეზებას, გახსენებას, საყვედურებს და ქებას. თითქმის არც ერთი დაწესებულება, არც ერთი ქარხანა და ორგანიზაცია არ გამორჩენია მას, რომ არ შემოეძახოს, არ წაექეზებიოს და თუ სიზარმაცეს შეამჩნევდა არ შეეფუცხუნებიოს.

ამნაირად კვირეულმა 18 თებერვლამდის გაგრძელებულმა საკმაო დახმარება მისცა სკოლას და საბავშო სახლებს. კვირეულის ჩატარებამ ნათელყო, რომ პეტროგრადის პროლეტარიატი არ მოდუნებულა, წელი არ მოუხრია მდგომარეობის წინაშე, იმედი არ დაუკარგავს, არამედ მედგრად მიაფრიალებს აღებულ დროშას და დღეიდან წიადაგს უხსნის მორიგ გამარჯვებას სწავლა-აღზრდის ფრონტზე.

ტ. ჩუბინიძე

ქ. პეტროგრადი.
19 თებერვალი 1923 წელი.

*) „ტრიბუნა“ № 421.

რ უ ს ე თ ი.

რევოლიუციის მებრძოლთათვის დახმარება.

მოსკოვი. 17 მარტი. იჟევსკში 17.000-მა მუშამ პარიზის დღის აღსანიშნავათ გადასდო 1 პროც. თვიურ ხელფასისა საზღვარ-გარეთელ ციხე-საპყრობილეებში მჯდომ კომუნისტების დასახმარებლათ.

წითელი ფლოტის დასახმარებლათ!

მოსკოვი. 17 მარტი. უკრაინის ცენტრალურმა აღმასკომმა მოწოდებით მიმართა უკრაინის მუშებს და გლეხობას მძლავრი წითელი ფლოტის შესაქმნელათ მატერიალურ საშუალების აღმოჩენის შესახებ.

ინტერეხი ციმბირისადმი.

მოსკოვი. 17 მარტი. ვლადივოსტოკიდან იუწყებიან, რომ იქ შეკითხვები მოვიდა გერმანიიდან ციმბირში ვაჭრობის პირობების შესახებ. შეკითხველებს განსაკუთრებით აინტერესებს საკითხი ბორჯის, გარეულ ფრინველთა და ხელის გამოტანის შესახებ.

წყალდიდობა.

მოსკოვი. 17 მარტი. კრასნოდარიდან იუწყებიან, რომ სლავიანის მაზრაში წყალდიდობამ 2.000 დესეტინა დაფარა, რომლებს შორის ნათესები დაისილია.

ცეცხლი სამაგოში.

მოსკოვი. 17 მარტი. მინსკში ადგილობრივ საპატიო საწყობს ცეცხლი გაუჩნდა. დაიწვა მრავალი უცხოეთელი საქონელი და აგრეთვე რამოდენიმე კაცი—უცანაპეწილთა შორის 3 თანამშრომელი.

ახალი ამბები.

— **კინო „მინიონის“ გაქურდვა.** 10 მარტს ღამით შეიარაღებულმა პირებმა გაქურდეს კინო „მინიონი“-ს კასა გაიტაცეს 80 მილ. მანეთი.

— **შემთხვევითი მკვლელობა.** მარტის 12 მეათე სამილიციო უბანში (გოგოლევის ქ. № 50) მოქ. კუპრაძეს თავის ბინაზე შემთხვევით გაუვარდა „ნაგანის“ სისტემის რევოლვერი და სასიკვდილოდ დასჭრა თავისი ამხანაგი მიხეილ კუპრაძე. მილიციის მიერ სწარმოებს გამოძიება.

— **უბედური შემთხვევა.** 12 მარტს მეექვსე უბანში (კახეთის ქუჩა) ტრამვაის ვაგონმა გასჭყლიტა მოქ. ნერსესიანცი. სასიკვდილოდ დაშავებული ნერსესიანცი გაიგზავნა საავადმყოფოში.

— **გვამის პოვნა.** 12 მარტს მანგლისის რაიონში ტფილისიდან 15 ვერსის დაშორებით ხრამში ნახეს წალკის რაიონის სოფ. გარსევანში მცხოვრები ამირ დარბინიანცის გვამი.

— **ცეცხლის გაჩენა.** 10 მარტს, დილის 11 საათზე და 15 წუთზე ლეის ქ. მდებარე სახლის № 3 საკვამლეს ჭუჭყიანობის გამო, გაჩნდა ცეცხლი. 11 მარტს ნავთლუღის მიდამოებში ცეცხლი გაუჩნდა ბალახს. ცეცხლის მქრობელი რაზმის ენერგიულ ზომების მიღებით ორივე ადგილას ცეცხლი ჩაქრობილ იქნა.

— **ბინის გაქურდვა.** 12 მარტს მეათე უბანში მილიუტინსკის ქ. № 19) გაქურდეს მოქ. სოკოლოვის ბინა, საიდანაც წაიღეს ნივთები 100 მილ. მანეთამდე ღირებული.

განათლების კომისარიატში. განათლების სახალხო კომისარიატის მცირეწლოვან უფლების დაცვის განყოფილების ცნობით, თებერვლის განმავლობაში მცირე წლოვანი დამნაშავენი იყო—43. ამათგან სპეკულიაციისთვის—2, ქურდობისათვის—38, სიკვდილის განზრახვით თავდასხმელნი—3, სისხლის სამართლის დანაშაულობისთვის—2. გასამართლების შემდეგ დაისაჯა 22, განთავისუფლდა—10 ამნისტიით განთავისუფლდა—1. რეს. ტრიბუ—ნალს გადაეცა—2.

მშრომელთა გამოფხიზლება

გაზ. „კომუნისტის“ № 60-ში მოთავსებულია შემდეგი წერილი.

„ჩვენ, ქვემორე ამისა ხელის მომწერნი მენშევიკური პარტიის ყოფილი წევრნი საჯაროდ ვაცხადებთ, რომ დღეის რიცხვიდან ვსტოვებთ ამ პარტიის რიგებს, ვინაიდან მისი მოქმედება 1914 წლიდან და განსაკუთრებით ამ ბოლო ხანებში გამოიხატება აშკარა კავშირში ბურჟუაზიასთან და ყოველგვარ ჯურის ანტისაბჭოთა პარტიებთან და ბანდიტებთან, რომლებიც საფრთხეს უმზადებენ პროლეტარული რევოლიუციას შეიარაღებული აჯანყებით და ინტერვენციით. ზიზღს უცხადებთ მოღალატე მენშევიკურ პარტიას და, ვდგებით რა საბჭოთა პლატფორმაზე, ფიცსა ვსდებთ მუშათა კლასის წინაშე შევებრძოლოთ მუშურ-გლეხურ ხელისუფლების როგორც გარეშე, ისე შინაურ მტრებს მოუწოდებთ პარტიის ყველა პატიოსან წევრებს, რომლებშიც დარჩენილა ოდნავ მაინც სიყვარული მუშათა კლასის მიმართ, დასტოვონ საზიზღარი გაბანდიტებული მენშევიკური პარტიის რიგები და გვერდში ამოუდგნენ საბჭოთა მთავრობას, რომელსაც შეუძლია იხსნას კაცობრიობა კაპიტალიზმის ბრჭყალებისაგან და დაამყაროს ძმობა, ერთობა და სოლიდარობა ყველა მშრომელთა შორის“.

(ხელს აწერს 66 კაცი).

მუშათა ცხოვრება.

„უომარბაზის ცხოვრება“.

ავლაბრის მუშათა კლუბში, ხუთშაბათს 15 მარტს, ადგილობრივმა სცენის მოყვარეთა კოლექტივმა მორიგ წარმოდგენად დასდგა 5 მოქ. პიესა „ყომარბაზის ცხოვრება“. საერთოდ წარმოდგენა, პატარა დეფექტების გამოკლებით, დამაკმაყოფილებლად ჩატარდა, პიესის მთავარ როლებს ასრულებდნენ:—ჟორჟის ი. რევაზიშვილი,—ვარნერის—კუდუხაშვილი და ამალიას—მარგო. პიესის შინაარსი ზედმიწევნით შესაფერისია მუშათა კლუბით—თეატრისათვის, ვინაიდან მაყურებელთა წინაშე გადაშლილია ცხოვრების სინამდვილიდან ამოგლეჯილი ის ფუქსავატი „კარტაუნიერთა“ ცხოვრება, რომელიც შეუდგავად ადამიანებს აძლევს მხოლოდ მწარე მოგონებას და არარა ცხოვრებას.

საკმარისი ინფორმაცია განახორციელა უმაღლეს წრიდან მოფორთხული ოქროსმჭედელი და მეკობრე-აფერისტის ვარნერის ტიპი ე. კუდუხაშვილმა.

თავის სიმაღლეზე იდგა აგრეთვე მთავარ როლის (ყომარბაზ ჟორჟის) აღმასრულებელი, კოლექტივის რეჟისორი ი. რევაზიშვილი. კარგები იყვნენ აგრეთვე მარგო (ამალია) და მგალობლიშვილი (ალბერტი), დანარჩენი მონაწილენი მირველოვის, პაპინაშვილის, ფირუმოვის და ლავთიძევის სახით მთლიან ანსამბლს ხელს უწყობდნენ.

აღსანიშნავია ის გარემოება, რომ ამ პიესის მთარგმნელი არის თუთუნის ფაბრიკის მუშა ალ ბაკურაშვილი. მან ეს პიესა თარგმნა სომხურიდან 1907 წ. და ძალიან სამწუხაროა, რომ ასეთი შინაარსიან პიესის დადგმას იშვიათი ადგილი აქვს ტფილისის სცენებზე და ეს მაშინ, როდესაც ზოგი ერთი პიესას ამა თუ იმ სცენაზე ათჯერ დგამენ.

მუშა ისკანდერი.

მელითონეთა კავშირში

სატარიფო მუშაობა. სატარიფო განყოფილებამ თებერვალში დასდო კოლექტიური ხელშეკრულება ორ დაწესებულებასთან. 1) „თემზა“-ს ქარხანასთან: 2) სახ. სასურსათო კომისარიატის სარემონტო სახელოსნოსთან. სატარიფო განაკვეთი 1 ხარისხიდან იწყობა 8 მან. 60 კაპეიკიდან.

ქარხნების მუშაობა. თებერვალში ქარხნებს არა ჰქონდათ საკმაო დასამუშავებელი მასალა, რის გამო ქარხნების მუშაობა მოდუნებულად სწარმოებდა. არსენალის ქარხანას მასალის ნაკლებობა უფრო ეტყობოდა ვიდრე სხვა ქარხნებს. ხელფასის მიღება ქარხნებში სუსტი წარმოების გამო მუშებს ცოტა დაუგვიანდათ. სატარიფო განყოფილების მიერ მიღებულია ზომები ჯამაგირების დროზე დასარიგებლად.

შრომის დაცვის განყოფილება. შრომის დაცვის პირობების გასაუმჯობესებლად კოლექტიური ხელშეკრულებების ძალით დამქირავებელნი ვალდებულნი არიან მუშებს მისცენ სპეც.-ტანისამოსი და საჭირო საპონი სისუფთავის მიზნით. წინადადება მიეცათ შრომის ინსპექტორებს შრომის კანონების დამრღვევნი დაუყოვნებლივ პასუხის გებაში იქნენ მიცემული.

უმუშევრობა და ბინის საკითხი. უმუშევრობის და ბინის საკითხის მოსაგვარებლად მიღებულია გადამჭრელი ზომები. უმუშევარ წევრთ ეძლევა დახმარება და შეძლების დაგვარად შრომის ბირჟის საშუალებით იგზავნებიან სამუშაოზე. ბინის საკითხის შესახებ კავშირმა შუამდგომლობით მიმართა ქალაქის აღმასკომს და საქარ. პროფსაბჭოს მუშების ბინების დათვალიერების და მათთვის კარგი ბინების გამონახვის შესახებ.

მეტყავეთა კავშირში

საორგანიზაციო განყოფილებაში. ამხ. მირ[illegible]უკანიშვილმა პეტროგრადიდან დაბრუნების შემდეგ [illegible]საგანგებოდ მოწვეულ კრებაზე დამსწრე წევრებ[illegible] გააცნო სრულიად რუსეთის მეტყავეთა მეხუთე ყრილობის დადგენილებანი და დებულებები, რომელი[illegible] უნდა გატარდეს პროფცხოვრებაში. საორგანიზაციო განყოფილებამ მოაწყო საურთიერთო დამხმარე კა[illegible]სა. თებერვლის განმავლობაში განყოფილებამ ჩა[illegible]ტარა ქარხკომებში და რაიადგილკომებში არჩევნე[illegible]ბი.

სატარიფო ეკონომიურ განყოფილებაში. სა[illegible]ტარიფო ეკონომიურ განყოფილებამ კოლექტიუ[illegible] ხელშეკრულების დადების დროს სატარიფო გან[illegible]აკვეთი შეუფარდა ადგილობრივ პირობებს. სახალხ[illegible] მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს მეტყავეთა მთავარ[illegible] განყოფილებისთვის კავშირმა სატარიფო განაკვეთ[illegible] პირველ ხარისხისთვის დასწია 7 მანეთიდან—6 მა[illegible]ნეთამდე. განყოფილება აღევნებს თვალყურს შეშა[illegible] შეულ-განმანაწილებელ კომისიის მუშაობას.

კულტგანყოფილების მუშაობა. კულტგანყო[illegible]ფილების თაოსნობით ყოფ. ალექსანდროვის ბაღ[illegible] გამართული იყო მიტინგი, სადაც დამსწრეთ გა[illegible]ცნეს ამ ბაღის ისტორიული მნიშვნელობა და სადა[illegible] შევრ რევოლიუციონერს მოუხდა შეტაკება ძვე[illegible] მთავრობასთან. განყოფილებამ წითელ არმიის თვი[illegible] არსებობის 5 წ. დღესასწაულის დღეს ავლაბრი[illegible] რაიონში გაუმართა საუზმე. თებერვლის განმავლო[illegible]ბაში კავშირმა მოაწყო რამდენიმე ლექცია.

ტყიბულის სამთო-მადნო მუშათა პროფკავშირის მოქმედება

საორგანიზაციო მუშაობა. ა. წ. თებერვლ[illegible] დასაწყისში ტყიბულის რაიონის სამთო-მადნო მუ[illegible]შათა პროფკავშირში ირიცხებოდა 762 წევრი, საი[illegible]გარიშო თვის განმავლობაში მოაკლდა 5 წევრი ([illegible] მოემატა 156 წევრი. ამ გვარად თებერვალში კავ[illegible]შირში ირიცხებოდა 913 წევრი.

კულტ.-საპროპაგანდო განყოფილება. მაღ[illegible]აროებში არსებობს მუშათა კლუბი „25 თებერვა[illegible]ლი“, აქ იმართება ადგილობრივ მუშა-მოსამსახუ[illegible]რეების დახმარებით წარმოდგენები. დაარსებულ[illegible] დრამატიული წრე. თებერვალში დაიდგა 3 წარმო[illegible]დგენა. კლუბს შეძენილი აქვს საკუთარი კინემატო[illegible]გრაფიული აპარატი, რომლის საშუალებით უჩვენ[illegible]ებენ სურათებს. ამას გარდა არის ორკესტრიც. არი[illegible] აგრეთვე სამკითხველოც, რომლის მკითხველთა რი[illegible]ცხვი უდრის 623 კაცს, თებერვლის თვის განმავ[illegible]ლობაში გავრცელებულია 10.492 ცალი სხვა [illegible] სხვა გაზეთები. აქვე არსებობს წერაკითხვის უც[illegible]დინართათვის სკოლა.

სატარიფო საეკონომიო დარგში. თანახმა[illegible] ღვინბულის-შრომის მრეწველთა და სამთო-მადნ[illegible] კავშირების ცენტრ. გამგეობის შორის დადებუ[illegible] კოლექტიურ ხელშეკრულების ძალით მუშა-მოსამსა[illegible]ხურეთ სურსათ-სანოვაგე ეძლევათ თვით ღირებუ[illegible] ფასებში, ამას გარდა მუშები იღებენ: საპონს უფ[illegible]სოდ, მაღაროში არსებობს მუშათა კოოპერატი[illegible] რომელსაც მოწყობილი აქვს სასადილო, საჩაიე [illegible] ამასთანავე მუშა-მოსამსახურენი სარგებლობენ უფ[illegible]სო მატარებლებით. სატარიფო საკითხს, როგორ[illegible] უდიდეს და უმწვავეს მუშათა საჭიროების და[illegible] ყურადღება აქვს მიქცეული და იგი დამთავრებუ[illegible] იქნება ადმინისტრაციასთან შეთანხმებით მუშებ[illegible] სასარგებლოდ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

შრომის დაცვა. მაღაროებში არსებობს ტყიბულის რაიონის შრომის დაცვის ინსპექცია და ითავის დარგში აწარმოებს სათანადო მუშაობას შრომის კოდექსის საფუძველზე დასაცავად. მიღებულია განსაკუთრებული ზომები იმ უბედურ შემთხვევის წინააღმდეგ რომლებსაც ადგილი აქვს მაღაროებში. ვირაბები დღემდის უსისტემოდ არის დაწყებული. ყოველ წუთს მოსალოდნელია ზვავის ჩამოწოლა, ავნე გაზის გაჩენა. კავშირი ამის წინააღმდეგ შეძლებისდაგვარად ხმარობს შესაფერ ზომებს.

შრომის ბირჟა. არსებობს აგრეთვე შრომის ბირჟაც, რომლის საშუალებით ხდება მიღება ახალ მუშებისა. სადაც რიგი სასტიკად არის დაცული. თებერვლის თვის განმავლობაში გაგზავნილია სამუშაოზე 126 კაცი და აყვანილია აღრიცხვაზე 725 უმუშევარი.

მუშა მოსამსახურეთა მდგომარეობა. საერთოდ დღეს მუშა-მოსამსახურეთა ცხოვრება თანდათან გამოკეთდა. დიდი გავლენა იქონია წარმოების ნაყოფიერების აწევამ და ნაწარმოებისათვის ბაზრის მოპოვებამ მცირეოდენი დაბრკოლება რომელიც, ჯამაგირების დროზე დაურიგებლობაში გამოიხატება, მომავალში უსათუოდ თავიდან იქნება აშორებული.

პარტიული ცხოვრება

ქ. ოზურგეთი. ჩვენ პარტიულ ორგანიზაციებს გურიაში დიდი ისტორია არ აქვს, აქ შედარებით სხვა საქართველოს კუთხეებისა უფრო გვიან ჩაისახა პარტიული ორგანიზაციები, მაგრამ მიუხედავად ამისა ის საკმაოდ ძლიერი იყო.

პარტიის გაყოფამდე, პარტიული მუშაობა გურიაში გაცხოველებული იყო და კარგი ნიადაგიც ჰქონდა მასაში. განსაკუთრებით ძლიერი იყო ლანჩხუთისა და ოზურგეთის ორგანიზაციები. ხშირად იმართებოდა სამაზრო კონფერენციები და პარტიაც ძლიერდებოდა და საზოგადოებაშიც თანაგრძნობას პოულობდა.

პარტიის ფაქტიურად გაყოფის შემდეგ ჩვენი ურთა, მემარცხენეთა, აქ ვერ არის დამაკმაყოფილებელი. ორგანიზაციები დაშლილი და დაფანტულია. ნაწილობრივ ეს ძალების ერთგვარ ცენტრალიზაციის ბრალია, მაგრამ მიუხედავად ამისა ამ მიზეზითაც არ შეიძლებოდა ჩვენი სისუსტის გამართლება.

კერძოდ ოზურგეთის ორგანიზაცია შეიძლება ითქვას ალარც არსებობს, თუმცა და პარტიული ამხანაგები უმთავრესად ახალგაზრდობა გვყავს, რომელთაც უნდა მოეთხოვოდეს ორგანიზაციაში მუშაობა. ნიადაგი მუშაობისათვის საკმაოდ მომზადებულია იმის გამო, რომ საზოგადოებრივ მასაში აზრთა და შეხედულებათა გადატეხა და ხელ ახალი გადაჯგუფება ხდება. დღემდინაც, თუ არ მივიღებთ მხედველობაში ორიოდე საჯაროთ გამართულ მოხსენებებს, ადგილობრივ ორგანიზაციას არაფერი გაუკეთებია.

ზაფხულში ორგანიზაციის მიერ დავალებული მქონდა ქ. ჩოხატაურში მიტინგში მონაწილეობის მიღება, სადაც საქმე მქონდა უმთავრესად ახალგაზრდობასთან. დავრწმუნდი, რომ საჭიროა მუშაობისათვის ნიადაგი დიდი გვაქვს, ხოლო ჩვენი სისუსტით კი ვერ ვმუშაობთ.

შეფერხებულია აგრეთვე გაზეთების სისტემატიური წილებაც, ასე რომ კვირაში ერთხელ მოდის და ისიც ვის მისდის არავინ უწყის. საჭიროა დაინიშნის პასუხისმგებელი პირი ამის მეთვალყურეთ.

დ. არობელი

წკაპური

სამტრედიის სადგურზე დაუკიდნიათ „ახალი ყუთი“ „Ящик для жалобщиков“ ეს ალბათ იმიტომ, რომ აქ ქართული არავინ იცის!..

ალბათ იმიტომ აწერია უცხო ენაზე, რომ ჩვენ ვერაფერი გავიგოთ და ვერაფერი ვიჩივლოთ,—ამბობენ აქაური გლეხები.

ირაკლი.

მოწერილი ამბები

გ უ რ ი ა

გურიის ტყეები და და მისი ტყის გამგე. მთელი გურიის ტყეები შედის ერთ სატყეოში, ჰყავს ერთი ტყის გამგე. გურია მდიდარია ტყით, ტყე მოსხმულია მთებში უმეტესათ ფიჭვ-ნაძვნარით. აგრეთვე ბაზმაროც გურიის ტყის გამგის მცველობაშია. პირველი ადგილი კურორტებში ბახმაროს უჭირავს, მაგრამ მალე დაკარგავს მნიშვნელობას და ღირებას რადგან ტყის მოშენებაზე და აღმოცენებაზე არავინ ზრუნავს. გადაბერებული 300 წლიანი ხეები მომავალში მიწაზე დაწვება, დარჩება მოტიტვლებული გორები. გასულ წელს, წყალ-დიდობის დროს არსად მიუყენებია წყალს იმდენი ზარალი, როგორც გურიაში მთიდან დაგორებულმა წყალმა რამოდენიმე სოფელი წალეკა და სახლები წაიღო, რა თქმა უნდა ყველა ამ უბედურების მიზეზი მთის გაჩეხვა იყო. ამისათვის ამ დიდ მნიშვნელოვან ტყეებისათვის გურიას უნდა ჰყავდეს მცოდნე და პატიოსანი ტყის გამგე, მაგარი ხელით, რომელთაც აინტერესებს და გული სტკივა ტყეებზე. ტყის გამგეს, როგორც თავისი შვილი, ისე უნდა უყვარდეს ტყეები. ზოგი ტყის გამგე მსახურობს თავისი პირადი ინტერესებისათვის, ტყე ფეხებზე ჰკიდია. ჩადიან აუარებელ ბოროტ-მოქმედებას. ასეთი ტყის გამგეა დღეს გურიაში: გურიის ტყის გამგეთ არის მ. კირილე ჯაველიძე, ის ცნობილია და განთქმული ბოროტ-მოქმედებაში. ამის დამტკიცება ძალიან ადვილია, რადგან საამისო საბუთები ბევრი გვაქვს, ეს სატყეო განყოფილებამაც იცის და რამოდენიმეჯერ დააპატიმრეს და სრულიად დაითხოვეს სამსახურიდან, მაგრამ ვიღაცას ზეგავლენით ის ისევ მიიღეს. დღესაც მსახურობს, აკეთებს თავის ბნელ საქმეებს ძველებურ ყაიდაზე. ჩამოვთვალოთ თავიდან ჯაველიძის ბოროტმოქმედებები: 1) მენშევიკების დროს კირილე ჯაველიძე მსახურებდა გურიის სატყეოში ტყის გამგის თანაშემწედ; რამოდენიმე თვის შემდეგ მას გაუგეს მექრთამეობა, მეჯოგეებიდან ჯელების მოკრეფა ბაჟის სახით და მითვისება, სხვა მრავალი ბოროტება. მაშინ გურიაში იყო ტყის გამგეთ ი. ქიქოძე, რომელმაც მისცა პასუხისგებაში მექრთამე თანაშემწე ჯაველიძე. ჩამოვიდა საქმის გამოსაძიებლად ტფილისიდან სატყეო განყოფილებიდან უმფროსი რევიზორი სწავლული მეტყევე ზაკრევსკი და სხვები. ქ. ჯაველიძეს დაუმტკიცეს მექრთამეობა და დაითხოვეს სამსახურიდან 2) ერთი წლის შემდეგ დაახლოვებით ჯაველიძემ მოახერხა სამსახურში შესვლა სატყეო უწყებაში, ის მენშევიკი იყო და ალბად აპატიეს მენშევიკებმა შეცოდებები მაგრამ გურიას მაინც მოაშორეს, გადიყვანეს აჭარაში ტყის გამგეთ. ნათქვამია „ჩვეულება რჯულზე უმტკიცესიაო“, მსუნაგობა ვერც იქ დაიშალა ჯაველიძემ. მან მიიღო ბათომში 28 ტომარა პურის ფქვილი სატყეო მოსამსახურეების დასარიგებლად. მაგრამ ჯაველიძემ ეს 28 ტომარა ფქვილი გაყიდა. ფქვილი თვითონ მიითვისა. აქაც გაება მახეში,—გაუგეს. საქართველოს ტყეთა ყოფილმა ინსპექტორმა, პროფესორმა ქურდიანმა კირილე ჯაველიძე სრულიად დაითხოვა სამსახურიდან და დააპატიმრა. მოათავსეს ბათომის ციხეში. 3) საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შემდეგ კირილე ჯაველიძემ კიდევ მოახერხა სამსახურში დაბრუნება გურიის ტყის გამგეთ. ალბად ისარგებლა ახალი პირების დანიშვნით, რომლებმაც არ იცოდენ მისი ვინაობა, ან ვინმეს ზეგავლენით დანიშნეს. მაგრამ კირ. ჯაველიძე ვერც საბჭოთა ხელისუფლების მკაცრმა კანონმა შეაშინა, მან აქაც განაგრძო ბოროტ-მოქმედებები. 1921 წ. გაყიდა სახაზინო მიწა ზომით 2 ქცევა, მიყიდა ვიღაც თალაკვაძეებს 40 ფუთ სიმინდათ, მათ მისცეს ხელწერილი, რომ მიწა მიყიდა. 1922 წ. ჯაველიძემ იგივე მიწა მიყიდა ვიღაც ლომინაძეებს 20 ფუთ სიმინდათ და იმათაც ხელწერილი მისცა. ყანის თესვის დროს ორივე მყიდველი ჩავიდა ყანაში, მაგრამ თალაკვაძეებმა პირველი კავი (პირველი დახვნა) მოასწრეს. სამაგიეროთ ლომინაძეებმა მეორე დახვნა დათესვა სიმინდით დაასწრეს. გამარგვლის დროს ორივე მყიდველი, თალაკვასენი და ლომინაძენი, ერთ და იმავე დღეს ჩავიდენ ყანაში გასამარგლათ. ჰკითხეს ერთმანეთს—რა გინდა ჩემ ყანაშიო?—როგორ თუ რა მინდა? ნაყიდი მაქვს ტყის გამგიდან, კ. ჯაველიძისაგანო! მეორემ უთხრა,—მეც ნაყიდი მაქვსო და უჩვენეს ხელწერილები ერთმანეთს. ბოლოს საქმე მაინც ინციდენტით გათავდა: მოპირდაპირეებმა დაუბრიალეს თოხები თავში ერთმანეთს, მოჩხუბრებმა იჩივლეს ოზურგეთის მაზრის აღმასკომში მეწვთმოქმ. განყოფილების გამგესთან ამხ. პარმენ ცინცაძესთან, რომელმაც იმავე დღეს დააპატიმრა კირილე ჯაველიძე, მოათავსა ოზურგეთის ციხეში, რაც აცნობეს სატყეო განყოფილებას. ჯაველიძე გასულ წელს ივლისში დაითხოვეს სამსახურიდან. გამოგზავნეს ახალი ტყის გამგე, რომელსაც უნდა ჩაებარებია გურიის სატყეო, მაგრამ კ. ჯაველიძემ გაინთავისუფლა თავი ციხიდან, წავიდა ტფილისში და გააკეთა საქმე. მას მისცეს ისევ ტყის გამგეობა გურიის მაზრის,—რა თქმა უნდა ვინმეს ზეგავლენით, თორემ სატყეო განყოფილება არ დაუშვებდა სამსახურში; ამას თვითონ დაადასტურებენ, მე მაქვს ამის ცნობა.

4) გერმანე ნიკოლოზის ძე ჩხარტიშვილს გასულ წელს ჰყავდა ქათმები გასაყიდათ გაყვანილი პარასკეობაში, ოზურგეთში, მასთან მისულა კ. ჯაველიძე და უთქვამს: მე ხომ მიცნობო, მე ტყის გამგე ვარ, ქათმებს თუ მომცემ ხეებს მოგცემ ტყეში უფასოთო. ქათმების პატრონი, ჩხარტიშვილი, დასთანხმებია, ქათმები მიუცია უფასოთ. სახლში დაბრუნებისას ჩხარტიშვილი სახაზინო ტყეში წასულა ხეების მოსაჭრელად, მაგრამ უცოდინარობით ჩხარტიშვილი შემოიჭრა ლანჩხუთის სატყეოში, რადგან საზღვარი არ იცოდა. ლანჩხუთის ტყის გამგემ ის დაიჭირა, მან განაცხადა,—რომ გურიის ტყის გამგეს ჯაველიძეს ქათმები მიუყვანა უფასოთ და უკანასკნელმა ხეები დამპირდა. 5) ლანჩხუთის ტყის გამგემ დაითხოვა სამსახურიდან ჯაველიძისებური ბოროტების მომქმედი ერთი თანაშემწე. ეს გაიგო ჯაველიძემ და საჯაროთ უთქვამს, რომ ლანჩხუთის ტყის გამგემ არ დაიცვა თანაშემწეო, ე. ი. ჯაველიძის სიტყვით ტყის გამგემ ბოროტებაზე ხელი უნდა დააფაროს. ყორანი რაც უნდა ვფეროთ მაინც შავია, კირილე ჯაველიძეს მექრთამეობას და ბოროტმოქმედებას ვერ დავთხოვთ. ხალხი გულგატეხილია ასეთი ტყის გამგით, რამდენი უჩივლეს და გადააგდეს, იმდენი ისევ დაბრუნდა სამსახურში, ხალხიც გაჩერებულია, რადგან მათი სიმართლე ვერ გაიტანეს, ფულური არიან. საჭიროა საბჭოთა მთავრობამ მიაქციოს ყურადღება ამას და დაითხოვოს სამსახურიდან ბოროტებით სავსე ტყის გამგე. რითაც ხალხს მიეცემა სამართალი და გურიის მაზრის ტყეები გადარჩება განადგურებიდან, ასეთი უზარ-მაზარი სატყეო—ქურდი ტყის გამგის ხელში არ უნდა იყოს.

გურული.

ხელის მომწერთა საყურადღებოდ

ყოველდღიურ გაზეთ

„ტრიბუნა“-ს

რედაქციის კანტორა ამით აცნობებს

ხელის მომწერთ, რომელთაც ჯერ კიდევ არ აქვთ შემოტანილი მარტის თვის ფული შემოიტანონ 25 მარტამდე. უკიდურეს შემთხვევაში გაზეთის გაგზავნა **შეწყვეტილი** იქნება.

კანტორა.

საბჭოთა რესპუბლიკების დასავლეთი მეზობლები

ფინლიანდია. 1918 წლიდან ფინლიანდია შეუდგა რეგულიარული ჯარის შედგენას გერმანული პრინციპებით. მთავარსარდალი მთელი შეიარაღებული ჯარებისა არის პრეზიდენტი. სამხედრო მინისტრი განაგებს მხოლოდ ორგანიზაციის საკითხებს და მომარაგების საქმეს. ფინლიანდიის ჯარის რიცხვი 33 ათას კაცს შეადგენს. მისი ზოგადი ორგანიზაცია ძალიანა გავს ძველი ვიწრო-მილიტარისტულ გერმანულ ლაშქარს. მიუხედავათ იმისა, რომ სამხედრო ბიუჯეტი მეტად მსხვილ ციფრებშია შემუშავებული 1923 წლისათვის, (441. 934. 426 ფინური მარკა), ქვეყნის მძიმე ეკონომიური პირობები აიძულებს საკომანდო შემადგენლობას სამოქალაქო სამსახურში გადასვლას.

ფინლიანდიის შეიარაღებულ ძალებს ეკუთვნის აგრეთვე რეაქციონური ორგანიზაცია, ე. ნ. „დამცველი გვარდია“, რომელშიც დაახლოებით 100 ათასი კაცი ითვლება; მისი შემადგენლობა კარგათ შესწავლილია, შეიარაღებულია ყოველგვარი იარაღით, სამხედრო მოწყობილობით, ჰაეროპლანით და მატორიან ნავებითაც კი. დამცველი გვარდიელები დასაყრდენი არის მემარჯვენე პარტიებისათვის, რომლებშიც 70 პროცენტი მემამულეებია, 20 პროცენტი ვაჭრობა და საშუალო ბურჟუაზია და 10 პროც. მსხვილი რეაქციონური მონარქიული ბურჟუაზია. დამცველი გვარდიელები გაცილებით უკეთეს მატერიალურ მდგომარეობაში იმყოფებიან, ვიდრე რეგულიარული ჯარის ნაწილები, რის გამოც ჯარი მტრულად არის განწყობილი,

ესტონეთი. ესტონეთში შექმნილ იქნა კონსტიტუცია, რომლითაც ესტონეთი დამოუკიდებელ რესპუბლიკათ იქნა გამოცხადებული, რომელსაც განაგებს მთავრობა პრეზიდენტის მეთაურობით. იუდენიჩის თეთრი არმიის დამარცხების შემდეგ ესტონეთმა შეკრა ზავი 2 თებერვალს 1920 წელს საბჭოთა რუსეთთან. ამ ზავმა მისცა ესტონეთს საშვალება მშვიდობიან მშენებლობისა თავისი მცირე არმიით, რომელიც სრული ასლია ძველი მეფურ ტრადიციისა. ამ ჟამათ ეს არმია შეიცავს 14.000 კაცს, რომელშიც სამსახურის ვადა 19 თვე არის. გარდა ამისა ესტონეთს ყავს თავისი ფარული შეიარაღებული ძალა, რომელიც ორ ორგანიზაციის ირგვლივ არის გაერთიანებული: 1) „დაცვის ლიგის“ და 2) „სკაუტების“. პირველი მათგანი არის მტკიცე ბურჟუაზიული სამხედრო-პოლიტიკური ორგანიზაცია, რომელიც ძველი ჟანდარმერიის როლს ასრულებს.

ესტონეთში 76,4 პროცენტი სოფლის მცხოვრებია. ეკონომიური და ფინანსიური მდგომარეობა ქვეყნისა მძიმეა, უმუშევრობა განუწყვეტლივ იზრდება, განსაკუთრებით სამრეწველო რაიონებში.

ლატვია. ზავი ლატვიასთან დადებული იქნა რიგაში 1920 წელს აგვისტოს 11-ს. დამოუკიდებელ ბურჟუაზიულ რესპუბლიკათ ლატვია გამოცხადებულია 1918 წლის 18 ნოემბერს. ლატვიის არმია შეიცავს 19.500 კაცს. რესპუბლიკის პრეზიდენტი უმაღლესი სარდალი არის მთელი შეიარაღებული ძალებისა; ის სცემს ყოველგვარ განკარგულებას შეიარაღებულ ძალების მიმართ. საკომანდო შემადგენლობა არმიისა მეფის რეაქციონური აფიცრობაა; ოფიცერთა ახალი შემადგენლობის მოსამზადებლად არსებობენ სამხედრო შკოლები.

ლატვიის ფარულ შეიარაღებულ ძალას ეკუთვნის ე. წ. „სამოქალაქო დაცვა“, რომლის მიზანი არის შინაური „წესრიგის“ უზრუნველყოფა.

79,5 პროც. ლატვიის მცხოვრებთა გლეხობისაგან შესდგება, რომელთა შორის უმრავლესობა უმიწაწყლოა. ქვეყნის ეკონომიური და ფინანსიური მდგომარეობა მეტად ცუდია. რესპუბლიკის არსებობის დღიდან არ ყოფილა ერთი შემთხვევაც, რომ შემოსავალს დაეფაროს გასავალი.

პოლონეთი. „საფრანგეთის ბუფერი“ პოლონეთი ყოველ ზომებს იღებს მშვიდობიანი დროის ძლიერი არმიის შექმნისათვის; შეიარაღებულ ძალთა მზადებაში მას დახმარებას უწევს საფრანგეთის მთავრობა და მისი გენერალური შტაბი. დიდი ყურადღება არის მიქცეული ავიო ჯარის შექმნისათვის. მთელ ჯარში შემოღებულია ერთი წესდება (წინათ სხვადასხვაგვარი იყო ჯარის სხვადასხვა ნაწილებში), რომელიც საფუძვლით საფრანგეთის სამხედრო დოქტრინით არის გაჟღენთილი.

ამ ჟამათ სწარმოებს 284 ათასიანი არმიის რეორგანიზაცია, რომლიდანაც იქმნება სალი კადრი. მთელი სისტემა, დაწყებული სამხედრო სამინისტროდან და გათავებული როტით, პირწმინდი ფრანგული არის. მკაცრი დისციპლინა, სიკვდილით დასჯა და ფიზიკური დასჯა ჩვეულებრივი ზომებია. მცირე ჯამაგირი მრავალ აფიცრებს აქეზებს ქრთამის აღებისა და სახაზინო ფულის გაფლანგვისაკენ.

ეკონომიური და ფინანსიური კრიზისის მიუხედავათ, გასავალი არმიის შესანახავად თანდათან იზრდება და 1922 წელს ის საერთო სახელმწიფოებრივ ბიუჯეტის 26,4 პროცენტს შეადგენდა.

ფარულ შეიარაღებულ ძალთა განვითარება სრული ტემპით მიდის; ეს ძალები გაერთიანებული არიან სხვადასხვა ორგანიზაციებში, სადაც თითოეულს თავისი სახელწოდება და მიზანი აქვს.

რურის ამბებისა და პოლიტიკურ გართულების გამო ლიტვასთან, ამ ჟამათ არმიაში გაცხოველებული ორგანიზაციული მუშაობაა.

რუმინეთი. რუმინეთის არმია მეტად ჭრელ ხასიათს ატარებს ახალი ოლქების შემოერთების გამო. მას ყავს საერთოდ 256 ათასი კაცი (სამსახურის ვადა 2 წელია); ამ არმიას ისეთივე ნაკლი აქვს, როგორიც ქონდა ავსტრიულ ჯარს. აფიცერთა კორპუსიც მრავალფეროვანია; მასში არიან: რუმინელები, უნგრელები, რუსები, ბოლგარები და დობრუჯის ჯარები.

ჯარისკაცთა კულტურული განვითარების დონე დაბალია; 50 პროცენტზე მეტი წერა-კითხვის უცოდინარია; ჯარისკაცები ზარმაცები არიან და დაშინებულნი „მუშტის სამართლით“; ომი არა სურთ, რადგან ფიქრობენ, რომ მათ არაფერი აქვთ საბრძოლველი და დასაცავი. სამხედრო ბიუჯეტი შეადგენს მთელი ბიუჯეტის 20,7 პროც.

საფრანგეთის პოლიტიკის ძლიერი მატონობის და ჯარებში ჯოხის დისციპლინის არსებობის გამო, ამ არმიას საფუძვლით შეუძლია კონტრრევოლუციონური მოქმედება საბჭოთა რესპუბლიკის წინააღმდეგ.

მეცნიერება და ცხოვრება

ახალი ცნობები მზის სისტემის და ვარსკვლავთა გროვის წარმოშობისა.

ლონდონის ჟურნალ „Nature“-ში მოთავსებული არის პროფ. ედინგტონის სიტყვა, რომლის სათაური არის „ასტრონომიის და გეოლოგიის საზღვარზე“ და რომელიც წარმოადგენს მისწრაფებას დააკავშიროს ერთმანეთთან ბუნებისმეტყველების ცალკე დარგებში მიღებული მიღწევანი, პროფ. ედინგტონის სიტყვაში განხილული არის არა მარტო „ისტორია“ ჩვენი მზის სისტემისა და იმ ვარსკვლავთა გროვისა, რომელსაც ის ეკუთვნის, არამედ დასმული არის საკითხი ვარსკვლავთა გროვის წარმოშობის შესახებ საერთოდ. ამ კითხვების გადაჭრაში, როგორც ამას ედინგტონი აღნიშნავს, მონაწილეობა უნდა მიიღოს არა მარტო ასტრონომმა და გეოლოგმა, არამედ ფიზიკოსმა და ქიმიკოსმაც, ხოლო ჩვენი პლანეტის წარსული დეტალების გამორკვევით კი ნაწილობრივ ბიოლოგიამაც.

მოკლე შინაარსი ედინგტონის სიტყვისა შემდეგი არის: ჯერ კიდევ მე-19 საუკუნის ბოლოში, მზის სისტემის ევოლიუცია განხილული იყო დამოუკიდებლად მთელ ვარსკვლავთა გროვის ისტორიისაგან, რომელსაც ეს ვარსკვლავი ეკუთვნის. ეგონათ, რომ ახალი ვარსკვლავები ჩნდება ორ დამქვრალ მნათობელთა შეჯახებით, რომელთათვისაც ამ კატასტროფის შემდეგ განვითარების ახალი ციკლი იწყება. ამასთან როგორც ვარსკვლავის გაციების ფაქტი, ისე ფაქტი დაჯახებისა არაფრით არ არის დაკავშირებული მთელის ისტორიასთან.

ასეთი შეხედულება ეწინააღმდეგება მას, რასაც იძლევა თანამედროვე ვარსკვლავის ასტრონომია. მზის სისტემა წარმოადგენს დაკავშირებულ მთლიანობას. პროცესი ახალ ვარსკვლავთა წარმოშობისა მნათობელთა შეჯახების დროს არ არის საყოველთაო კანონი. ამ საკითხში ასტრონომები იმავე საშვალებებს მიმართავენ, რომლებითაც ფართოდ სარგებლობენ ფიზიკოსები გაზების შესწავლის დროს. მგზავსივე თვალსაზრისით რომ მივუდგეთ საკითხს და წარმოვიდგინოთ, რომ ვარსკვლავები მოძრაობენ გაზების მოლეკულების მსგავსათ ყველა მიმართულებებით, ჩვენ მივდივართ შემდეგ დასკვნამდი: თითოეულ ვარსკვლავს მოუწევს ერთი შეჯახება ყოველ ას ტრილლიონ წელში. ამისა და მთელ რიგ სხვა მოსაზრებებიდან ედინგტონი აკეთებს დასკვნას, რომ დამქვრალ მნათობთა შეჯახება არ შეიძლება ჩაითვალოს ერთადერთ წყაროდ ახალ ვარსკვლავთა აღმოჩენებისათვის.

შემდეგ ედინგტონი იძლევა თავის ახსნას იმ საკვირველი ფაქტისა, რომ თითქმის 90 პროცენტს ჩვენთვის ცნობილი ვარსკვლავებისას აქვთ ნახევრიდან დაწყებული ხუთჯერ მეტი სიდიდე, ვიდრე ჩვენს მზეს. ეს მოვლენა გასაგები ხდება თუ წარ-

მოვიდგენთ რომ ვარსკვლავები გაჩნდნენ ბურუსისაგან, რომელსაც მაღალი ტემპერატურა ქონდა; ასეთი ბურუსი იმსჭვალება ყველა მიმართულებით სხივების ენერგიით. სხივების ენერგიამ დაწოლა უნდა მოახდინოს იმ სხეულებზე, რომელსაც ის ხვდება. ედინგტონმა გამოანგარიშების საშვალებით აღნიშნა, რომ რაც უფრო მეტია ბურუსიანი მასსა, მით უფრო ძლიერი უნდა იქნეს სხივების დაწოლა ამ მასსის გარეგან კანზე და მზეზე უფრო ხუთჯერ მეტი სიდიდის დროს, სხივების დაწოლამ უნდა დასძლიოს მსოფლიო მიმზიდველობის ძალა: ბურუსი უნდა გაქრეს.

ჩვენი პლანეტის ისტორიაზე გადასვლისას, ედინგტონი აღნიშნავს, რომ ბრწყინვალე თეორიას დედამიწა-მთვარის სისტემის წარმოშობისა რომელიც დამუშავებული იყო ჯორჯ დარვინის მიერ, რჩება სავსებით თავისი მნიშვნელობა,—მხოლოდ უკანასკნელმა მუშაობებმა შესაძლებელი გახადეს მრავალ საინტერესო წვრილმანების გარკვევა.

ამ მხრივ ირკვევა, რომ ის ხანი, რომელიც გვაცილებს ჩვენ მთვარის გამოყოფის მომენტს დედამიწიდან, მდებარეობს ნახევრიდან 10 მილიარდ წლებს შორის.

თავის სიტყვის დასასრულს ედინგტონი აძლევს თავის მსმენელ გეოლოგებს მთელ რიგ კითხვებს და მოუწოდებს მათ, რომ თუ კი ისინი ვერ მონახავენ მისი მოსაზრებების დამამტკიცებელ ფაქტებს, მაშინ მათ უარყონ ის...

სასოფლო მეურნეობა და ქართველი ხალხი

სასოფლო-მეურნეობა ძირითადი ფაქტორია ადამიანის ცხოვრება-სიმდიდრისა და ძალისა.

ნაყოფიერია მხოლოდ ის შრომა, რომელიც გამომდინარეობს თვით ადამიანის საკუთარი თაოსნობიდგან და უნარიდგან. ჩვენში ზოგნი ფიქრობენ, რომ ჩვენი ყოველი ბედი და უბედობა, ჩვენი ყოველი კმაყოფილება და ნეტარება დამოკიდებულია მთავრობაზე და არა თვით ჩვენ საკუთარ მოქმედებასა და მეცადინეობაზე მაგრამ, ვინ არ იცის რომ ღირსება და წარმატება ყოველი ერისა უფრო მის შემადგენელ კერძო პირთა საკუთარ თვისებებზეა დამოკიდებული, ვიდრე მთავრობაზე და ზოგად გარეგან ვითარებებზე, რომლებიც, მართალია, ხელს უწყობენ კერძო პირთ მათ სასარგებლო მოღვაწეობაში, მაგრამ მაინც

„კაცი თუ თითონ არ ვარგა,
ცუდია გვარიშვილობა“.

მთელი ათასი წლებია ამ მიწაზე ვზივართ, ვხნავთ, ვთესავთ, ვრგავთ, ვკრეფთ, მაგრამ მაინც ვერ ვიტყვით, რომ ჩვენ **მიწად-მოქმედი ხალხი** ვართ. უფრო მართალი იქნება ვსთქვათ, რომ ჩვენ **მხოლოდ მიწის მფლობელნი** ვართ, რომ ჩვენ ამ მიწას ჩვენის ცხოვრების **უმთავრეს წყაროდ** კი არა ვთვლით, არამედ მხოლოდ სხვათა შორის საქმის იარაღად, რაიმე გაჭირებისა და შემთხვევის დროს თავის შესაფარებელ ბუდედ, ანუ საზაფხულო აგარაკად, სადაც უნდა ვსვათ, ვჭამოთ, ვილხინოთ, ვიგანცხრომოთ, ვისეირნოთ და არა **ვიმუშაოთ** და **ოფლი ვღვაროთ**, რომ ჭამა-სმა ჭამა-სმას ჰგვანდეს და ლხინი ლხინს.

ყველაფერს შეხედებით ჩვენში, ყოველს აზრს, ყველაფერზე გაცხარებულს ბაას და ცდას, ვერ ნახავთ მხოლოდ, თუ შეიძლება ასე ვსთქვათ **სამეურნეო იდეალს**, ვერ ნახავთ მისთვის თავგამოდებულ მობაასეთ, მქადაგებელთ, მებრძოლთ, ვერ ნახავთ დიასახლისებს, რომ საკვებურად მიაჩნდეთ თვისი ოჯახისა და მეურნეობის სამაგალითოდ მოწყობა, ვერ ნახავთ მათში უბრალო მოტრფიალეთაც კი ამ საგნებისადმი.

ხოლო, რაც მთელი მთამომავლობით და მთელი თაობებით გაკეთებულა და აშენებულა, რაც მამა-პაპით მომტკიცებულა და მომაგრებულა, თუ შვილი არ განაგრძობს, განა შეიძლება ის ქვეყანა წინ წავიდეს და იქ ცხოვრება გაადვილდეს, რომელიც რაც დრო გადის, შეუყენებლად უფრო რთულდება?!.

დღეს ჩვენ სულ სხვაგვარი **მეურნე** გვინდა, მეურნე მომავლისა, მეურნე მომავლის განჭვრეტისა და შექმნისა, რომლისთვინაც თითონ მეურნეობა, თითონ ზოგადი იდეა მეურნეობისა მარად უფრო მაღლა სდგას მის საკუთარ სარგებლობა-გამორჩენაზე. მეურნისათვის უპირველს ყოვლისა საჭიროა **მიჩვევა** ყოველგვარ მუშაობაზე და შეგნება იმ უბრალო ჭეშმარიტებისა, რომ ყოველი განათლებული კაცი თუ ქალი იმავ დროს დაუღალავი და მოხერხებული მუშა უნდა იყოს, უნდა შეეძლოს ყოველგვარი მძიმე და დაბალი მუშაობაც.

— ჩვენ თუ გვაკლია რამე;—იწერებოდა ცნობილი მეურნე—მეცნიერი, პროფესორი ა. ენგელგარდტი, სწორედ ეს ორი თვისება გვაკლია **ერთს ადამიანში**, ე. ი. სწავლა-განათლება და მუშაობა. ერთის მხრით გვყავს ნასწავლნი და განათლებულნი მაგრამ მუშაობისა არ მცოდნენი და მეორეს მხრით—მუშაობის მცოდნენი და მასში გამოწრთობილნი, მაგრამ სწავლას მოკლებულნი, გაუნათლებელნი. ვერავითარ სამეურნეო აკადემიებს და სასწავლებლებს, სამეურნეო საზოგადოებებს და აგრონომებს ვერ შეუძლიათ ისე დააწინაურონ ჩვენი მეურნეობა, როგორც მუშაობაში გაწვრთნილ და შეჩვეულ განათლებულებს შეუძლიათ ესაო“.

შეგნებას და შეგნებას აქ ბევრი შეუძლიან, მას სულ ძირ-ფესვიანად შეუძლიან შესცვალოს მთელი საზოგადოება, მთელი ერი და ამიტომ ნურაფერს დავზოგავთ ჩვენც ჩვენი თავისა და შვილების ამ გზით და რწმენით აღზრდისათვის... შევიგნოთ და ძვალსა და რბილში გავიმდინაროთ ის აზრი და რწმენაც, რომ სასოფლო მეურნეობა და მისი მრეწველობა ერთად-ერთი ბუნებრივი და ამიტომ უტყუარი ფაქტორია ადამიანურის ცხოვრება-სიმდიდრისა, ძალისა. საჭიროა შევიგნოთ, რომ ნასწავლი და განათლებული მუშა უთუოდ სოფელს უნდა დაუბრუნდეს, სოფელში იმუშაოს, შიგ გაუნათლებელ სოფლელთ შორის იწვნიოს სასოფლო მეურნეობის ყოველი ავი და კარგი და მით ნათელი და უკეთესი გარჯა-მუშაობის-ცხოვრების სხივი შეიტანოს მათს ბნელით მოცულს ცხოვრებაში.

ერთი სიტყვით, **გვჭირია ხრული გარდაქმნა ჩვენი დღევანდელი ზნისა და ხასიათისა!..**

მთლად ჩვენი ქვეყანა, დასახლებული და დაუსახლებელი, შემუშავებული და დაუმუშაველი, მთა და ბარი, ყველაფერი თხოულობს აუარებელს ფიზიკურ შრომას, რომ დაემსგავსოს ბოლოს და ბოლოს კულტურულს მხარეს. ეს კი შეუძლიან მხოლოდ განათლებულს და სწავლით აღჭურვილს მუშას, უამისოდ ჩვენი მეურნეობა იქნება მარად მხოლოდ უბრალო გამოწოვნა და გაუდაბნოვება ჩვენი მდიდარი ბუნებისა. საქართველოს მიწა-წყალი მოუთმენლად ელის თავისს ახლად გაზრდილ შვილებს, მაგრამ ეს მხოლოდ მაშინ განხორციელდება, როცა ისინი ხელს აიღებენ ძველს, ადვილად ნაშოვნ მუქთ ცხოვრებაზე, მუქთახორობაზე.

ივანე როსტომაშვილი.

ხელოვნება

ახალგაზრდათა სალამო. შაბათს მარტის 10 სახელმწიფო მეორე კონსერვატორიაში ჟურნალის სასარგებლოდ გაიმართა „ახალგაზრდათა სალამო“, სალამოს მრავალი ხალხი დაესწრო. რომლის მომწყობი და პასუხისმგებელნი იყვნენ: ძიძიშვილი და წერეთელი. სალამოზე გამოვიდნენ მოპატიჟებული პირნი და ვითომც პოეტნი: ლუმბაძე, ანთაძე, მრევლიშვილი, ძიძიშვილი, კობახიძე და წერეთელი. და აი ამ დასახელებულმა პოეტებმა წაიკითხეს თავისი საკუთარი ლექსები.

ლუმბაძემ გაარჩია ძიძიშვილის პოეზია და აღნიშნა მისი დადებითი მხარეები, მან ხაზი გაუსვა მის ნაწერებს, როგორც დიდ განძს შემოქმედებისას. პოეზიის გარჩევა და ქება, დიდების შესხმა იმ პოეტისა, რომლის შემოქმედებაც ხალხისთვის სრულიად უცნობია, ესევეა ძიძიშვილიც, რომელსაც, როგორც პოეტს ხალხი სრულიად არ იცნობს, ამიტომ ზედმეტი იყო მასზე ლაპარაკიც.

ამით უნდა ვსთქვა, რომ მომხსენებელმა სამასხაროდ აიგდო, როგორც თავისი თავი ისე გმირი სალამოის ძიძიშვილი

სხვებმა, როგორც იყო ნათქვამი წაიკითხეს თავისი ლექსები; ეს ლექსები იყო სრულიად უშინაარსო და შაბლონიური ხასიათის, მათში მხოლოდ ცარიელი სიტყვების რახუნი ისმოდა, რასაკვირველია ამათ გარჩევას მე აქ არ შეუდგები.

სალამო იყო გამართული ჟურნალის სასარგებლოდ, მაგრამ როგორც შინაარსიდან გამოირკვა სალამო ყოფილა ძიძიშვილის.

მე არ ვიცი რას ფიქრობენ ეს ვაჟბატონები, რომ ასე უსირცხვილო მოუმზადებელი გამოსვლით ეჩვენებიან ხალხს და ჩირქს სცხებენ პოეზიას. ჩირქს სცხებენ ვამბობ იმიტომ, რომ საერთოდ ახალგაზრდობას ისეთი დიდი წარმოდგენა და პატივისცემა ეკარგებათ ხელოვნების ამ დარგისადმი, როდესაც თვალწინ სცენაზე ხედავენ გამოსულს ბავშვს ვითომც პოეტს. მე რასაკვირველია არაფერი არა მაქვს იმის წინააღმდეგი, რომ ისინი შრომობენ, მაგრამ ასე ადრე პოეზიის ასპარეზზე და ოფიციალურად ხალხის წინაშე გამოსვლა ჩემის აზრით მეტიჩრობაა და სხვა არაფერი. სასურველი იქნება, რომ ამ გენიოსებმა ჩაუკვირდენ თავიანთ მოქმედებას და საზოგადოება აღარ დაამძიმონ თავიანთ შემოქმედების დიდი აზრებით.

გ. ხ—აძე

სალამო-წარმოდგენა პარიზის კომუნარების ხსოვრად.

კვირას 18 მარტს ცენტრარმკლუბში გაიმართა სალამო—წარმოდგენა პარიზის კომუნარების სახსოვრად. წარმოდგენის წინ ამხ. კულუმბეკაშვილმა რუსულათ და მამულაშვილმა ქართულად, გააკეთეს მოკლე მოხსენება, სადაც მოკლედ გააცნეს დამსწრეთ პარიზის კომუნარების მოკლე ისტორია.

შემდეგ ადგილობრივ წითელ-არმიელებისაგან შემდგარ დრამატიულ წრის მიერ ხუციშვილის ხელმძღვანელობით წარმოდგენილ იქმნა პიესა „შურის ძიება“. პიესის შინაარსი აღებულია პარიზის კომუნარების ცხოვრებიდან. სცენაზე პარიზის განაპირა სასაფლაოა, სადაც მომწყვდეულნი არიან კომუნისტები, რომელთაც გადაწყვეტილი აქვთ დახვრეტა. ამ დროს გამოჩდება მშრომელი ქალი, რომელსაც ხელში ბავშვი უკავია და აიმედებს გმირებს, რომ დადგება დრო, როდესაც მშრომელ ხალხის ბატონები მოისპობიან და ძალა-უფლება გადავა მშრომელთა ხელში. თავის ბავშს კი არქმევს სახელათ „შურის ძიება“, რადგან ის რომ წამოიზარდება, შური უნდა იძიოს მტარვალებზე. კომუნარებს ხვრეტავენ.

პიესა მოკლეა, მაგრამ დიდ შთაბეჭდილებას ტოვებს მაყურებლებზე. ასრულებდნენ წითელ-არმიელნი. სიმართლე უნდა ითქვას, წარმოდგენამ კარგათ ჩაიარა.

რუსულ ენაზე წარმოდგენილ იქმნა პროტოზანოვის პიესა „1871 წელი“. შინაარსი იგივე პარიზის კომუნარების ცხოვრებიდან არის, დასასრულ გაიმართა საყურადღებო კონცერტი, სადაც მონაწილეობა მიიღო წითელ-არმიელების გუნდმა ამხ. კუზმინის ლოტბარობით, ახალგაზრდა მომღერალმა კალამკაროვმა იმღერა რამოდენიმე ქართული რომანსი. კალამკაროვს სასიამოვნო ხმა აქვს, მაგრამ ხანგრძლივი დამუშავება სჭირია.

სალამოს აუარებელი ხალხი დაესწრო.

თეატრი პროვინციაში.

სურამი. სურამშიაც საზოგადო ცხოვრება ნელ-ნელა იღვიძებს. იმართება ხშირი წარმოდგენები. თითქმის კვირაში ორჯელ იდგმება პიესები ქართულ და რუსულ ენაზე.

მონაწილეობენ განსაკუთრებით მოსწავლე ახალგაზრდობა.

ადგილობრივმა ლიტერატორმა მუშა მიხა მღევაძემ დასწერა ახალი კომედია „სცენები წისქვილში“ სურათები აღებულია სოფლის ცხოვრებიდან.

პიესა წარმოადგინეს ადგილობრივ კლუბში. კარგი შთაბეჭდილება დასტოვა.

ხაშურშიაც არსებობს დრამატიული წრე ადგილობრივ მოსამსახურე და მოწაფეებისაგან შემდგარი. სისტემატიურად იმართება წარმოდგენები, რომელზედაც აუარებელი ხალხი ესწრება. დრო-გამოშვებით იწვევენ ცენტრიდან მსახიობებს.

ქართ-იმერელი.

სამშაბათ მარტის 20, რუსთაველის თეატრში გაიმართება სალამო სახ. უნივერსიტეტის სტუდენტთა „საისტორიო-სალიტერატურო“ წრის სასარგებლოდ.

წარმოდგენილი იქნება ოსკარ უაილდის „სალომეა“ და შანშიაშვილის „როდამ“.

ლოჟების ფასი დაკლებულია.

ა. ხუმბათაშვილი—იუჟინი ქართულ თეატრის შესახებ. მოსკოვის ჟურნალ „თეატრ და მუსიკა“-ს თანამშრომელს ქართულ თეატრის შესახებ ა. სუმბათაშვილი—იუჟინთან გაუკეთებია ინტერვიუ. ინტერვიუში, სხვათა შორის, ნათქვამია, რომ იუჟინი ქართულ თეატრის შესახებ დიდი აზრისაა და მას დიდი მომავალიც მოელისო.

„მდიდარი თავისი შინაარსით და ლამაზი თავისი ხმიანობით ქართული ენა სავსეა პლასტიურობით და ტემპერამენტით. მე პირადად დარწმუნდი ამაშიო, უთქვამს იუჟინს. სულ მცირე ხნის განმავლობაში ქართული თეატრი წასულა წინ გიგანტიურ ნაბიჯით. არ დაუკარგია რა მას კავშირი მშობლიურ ქვეყანასთან, ბუნებასთან, ხალხის სულთან, თეატრს სულ მცირე ხანში—გაუფართოვებია თავისი ჰორიზონტი მხოლოდ საჭიროა დაწყებულ საქმის თავის სისრულემდის დაყვანაო“.

„მაკბეტი“ ქართულ სცენაზე. რეჟისორი [illegible] ახლო მომავალში [illegible] შექსპირ[illegible] ტრაგედიას „მაკბეტს“ [illegible] გმება ქართულ სცენაზე. [illegible] ლებენ: მაკბეტი—ალ. იმედაშვილი, ლედი მაკბე[illegible]—ნ. ჩხეიძე (ნ. ჩხეიძის დუბლიორი იქნება ც. ამ[illegible]რაჯიბი), მაკდუფი—აკ. ვასაძე, დუნკანი—ა. ხორ[illegible]ვა, ბანქო—პლ. კორიშელი, მალკოლმი—მ. ლო[illegible] თქიფანიძე.

ფაშისტური დრამატურგი. გაზეთ „პოპოლ[illegible] და იტალი“-ის ცნობით იტალიის დრამატურგს ს[illegible] ბენელლის განუცხადებია, რომ თავის ნაწარმოებ[illegible]ბის სახით-იგია ნამდვილი მატარებელი იმ იდე[illegible] რომელიც დღეს ტარდება ფაშიზმითო.

ლინა კავალიერის ავადმყოფობა. მოსკოვ[illegible] გაზეთების ცნობით იტალიაში ავად გამხდარა მო[illegible]ღერალი ქალი ლინა კავალიერი. ლინა კავალიერ[illegible] თეატრალურ სფეროში მიჩნეულია პატის შემდე[illegible] ერთ-ერთ დიდ ვოკალურ ხელოვნების წარმომად[illegible]გენლად.

გერმანოვა—ბერლინში. მოსკოვის სამხატვრ[illegible] თეატრის ცნობილი მსახიობი ქალი გერმანოვა [illegible] ჟამად იმყოფება ბერლინში და ჩვეულებრივად გ[illegible]ტაცებულია რაბინდრანატ თაგორის გენიალ[illegible] ნაწარმოებით. უკანასკნელ დროს მსახიობმა მიიწვ[illegible] ინდოეთის რეჟისორი საუთამი და მის ხელმძღვან[illegible]ლობით ბერლინის სცენაზე გამოდის თაგორის ნ[illegible]წარმოების სხვა და სხვა ინსცენიროვკებში.

არმან ჯ.ტოკანიანი. დიდი სახელი გაით[illegible] ახალგაზრდა სომეხმა მომღერალმა არმან ტოკანიან[illegible] ამერიკის ოპერა „მეტროპოლიტენ“-ში. მუსიკალ[illegible] სწავლა მას მიუღია მილანში. რეცენზენტები მას[illegible] დიდ იმედებს ამყარებენ და ზოგნი ახალგაზრ[illegible] ტენორს კარუზოსაც ადარებენ.

წერილი რედაქციის მიმართ

ამხ. რედაქტორო!

გთხოვთ მოათავსოთ გაზეთ „ტრიბუნაში“ შემდეგი განცხადება:

მე ვეკუთვნოდი საქ. სოც.-ფედერალისტ[illegible] პარტიას 1917 წ.; უკვე ხუთი წელია პეტროგრად[illegible]ში ვცხოვრობ, მაგრამ დროებით სამშობლოში ყოფ[illegible]ნის დროს გავეცანი პარტიაში მომხდარ ცვლილე[illegible]ბას. მე ვემხრობი საქ. მემარცხენე სოც. ფედერალისტთა სარევ. პარტიას, რომელიც საუკეთესო[illegible] მიმაჩნია, როგორც ერისთვის, აგრეთვე სოციალიზმისთვის.

სამხედრო საექიმო აკადემიის უკანასკნელ[illegible] კურსის სტუდენტი **კლ. ჩაჩავა.**

1923 წ. 8 თებ.

რედაქტორი—სარედაქციო კოლეგია.
გამომცემელი—მთავარი კომიტეტი.

დაჰკარგე აღრიცხვის ქაღალდი მოცემული ტფილისის სამაზრო სამხედრო კომისარიატიდან ჩაითვალოს გაუქმებულად.

რიზა რუსტამოვი.

397 1—1

ამიერ-კავკასიის რკინის გზების სამმართველო

ამით აცხადებს, რომ მარტის, 31-ს, დილის 10 საათზე, ტფილისის სალიკვიდაციო საწყობში (დიდუბე, გორის ქუჩა)

აუქციონით გაიყიდება

ამიერ-კავკასიის რკინის გზის სხვა და სხვა სადგურებში მოუთხოვნელი ბარგები, ტვირთები, ნაპოვნი საგნები და დავიწყებული ნივთები.

განმეორებითი ვაჭრობა იმ ტვირთებზე, რომლებიც გაუყიდავი დარჩა, ინიშნება იქვე 27 და 28 მარტისთვის.

ქვევით ნაჩვენებია ვაგზავნის ნომრები, გასაყიდ ტვირთების ადრესატები და ბარგის ნომრები. დაწვრილებითი ცნობები გასაყიდ ტვირთების და ბარგების კუთვნილების შესახებ მიიღება ტფილისის სალიკვიდაციო საწყობში, ხოლო ვაჭრობის დღეს,—მის დაწყებამდე.

1. **მოუთხოვნელი ტვირთები, ადრესატების ჩვენებით:** №№ 316078—მიმღები არაა აღნიშნული, 316 83; (ასევეა), 7078 და 7079—განჯის აღმასრულებელი კომიტეტი; 2104 106411 და 73 0—მიმღები აღუნიშნელ; 84373—ტყიბულის მრეწველობა; 537 და 538—წარმომდგენი; 85171—მიმღები არაა აღნიშნული; 316?68—პუგალოვკინი, შ. იასონ კალოიანი; 60305—საქ. უ. ს. საბჭო, 3564—წნორის წყალი.

2. **მოუთხოვნელი ბარგი:** №№ 4174—ნიჟნი-ნოვგოროდი, 2309—კრილოვსკაია; 7699—ბათომი; 3482—აქსტაფა; 2492—კიევი; 7660—სვირი; 46476—სვირი; 2861—ბათომი, 39130—ბათომი; 1074—როსტოვი; 51913—სამტრედია; 4755—ზესტაფონი; 32507—ნავთლუღი და 78748—ბორჯომი.

3. **უსაბუთო ტვირთები:** №№ 5383 და 5348—ხორბლის ფქვილი და 5992—სხვადასხვა.

4. **ბარგი მიცემული გასაგზავნად, რომლის გადასაზიდი ფასი გადაუხდელია:** გორი, №№ 290 და 289.

№ 30„ (1—1)

ტფილისის ქალაქის აღმასკომის გადასახადთა ბიურო

ამით აცხადებს, რომ სამშაბათს, მარტის 20-ს, დღის 12 საათზე დანიშნულია

საჯარო ვაჭრობა იჯარით გასაცემად ქალაქის შემდეგ სასწორებისა:

1) თათრის მოედანზე, 2) დესიმონოვის მოედანზე, 3) მუხრანის ბაზარზე და 4) ნუნუფაროვის ბაზარზე. ყოველივე ცნობების გაგება შეიძლება გადასახადთა ბიუროს კანცელარიაში.

297 6—5

გადასახადთა ბიურო.

ტირაჟი 700

საქართვ. უმაღლ. მეურ. საბჭ. პოლიგრაფ. განყოფ. სტამბა კრუზენშტეინის ქუჩ. № 2.